

63. évf., 2009. II. 12., ára 50 dinár

5

Jó Pajtás

Valentin-nap

Jó Pajtás

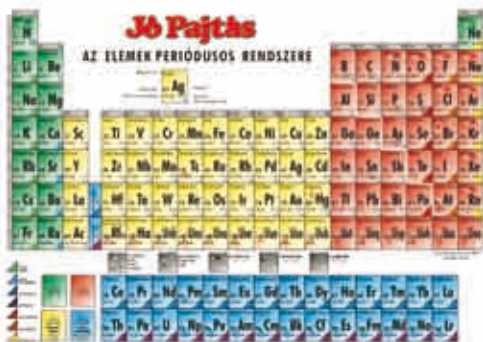
Macskák hava

A jövő heti
Jó Pajtás címlapja
és posztere

A hét fotója

Hát – utazni lehet így, meg lehet úgy... Mindenesetre, ha zúgolódní támad kedvetek a zsúfolt, kényelmetlen és bűzös buszban, jusson eszetekbe ez a kép, és gondolatok egy pillantra az iraki Negev-sivatagon át – bálákkal enyhén szólva is túlpakolt – teherautók tetején kapaszkodó-billegő utasokra. Jó, ha nem zuhannak le a billegő járműről, hiszen az út fogalma arrafelé legalább annyira relatív, mint az utazásé...

Hatalmas vaskori érmelelet Angliában

Suffolkban az Egyesült Királyság területén valaha talált egyik legjelentősebb érme gyűjteményre bukkantak, amelynek értéke mai pénzben számolva nagyjából egymillió font lehetett.

A 824 darab úgynevezett sztatért, amelyek egy törött agyag- edényben voltak, egy helyi férfi találta meg fémdetektora segítségével a wickhami piac közelében, egy mezőn. Jude Plouviez, a Suffolk Megyei Tanács Régészeti Szolgálatának munkatársa szerint az érmék az i. e. 40. és az i. sz. 15. közötti időszakból származnak, és Boudicca icenus királynő elődei verették őket.

Ms. Plouviez szerint, amikor forgalomban voltak, értékük a mai viszonyokra vetítve valahol 500 000 és egymillió font között lehetett, ma azonban valószínűleg ennél kevesebbet érnek.

„Jó, izgalmas lelet. Rengeteg új információt nyújt a késői vasorkorról, főleg Kelet-Angliáról. A felfedezés lényeges, mert fényt derít egy korszak valószínű politikai, gazdasági és vallási fontosságára. Mindenképpen arra utal, hogy jelentős település volt a közelben. Tudomásunk szerint gazdag törzsek lakhattak arrafelé” – mondta.

Ms. Plouviez azt is elmondta, hogy Nagy-Britanniában utoljára 1849-ben találtak ilyen tekintélyes vaskori érme gyűjteményt, amikor egy földműves 800 és 2000 közötti darab sztatért fordított ki a föld alól Milton Keynes közelében.

Elárulta, hogy a közelmúltban titokban folytak ásatások Suffolkban, miután egy férfi októberben bejelentést tett a megye régészeti szolgálatánál.

A nagyjából 5 gramm súlyú sztatérek értékét ezután fogják felbecsülni. „Nem tudjuk, mennyit érnek, de valószínűleg kevesebbet, mint akkoriban” – mondta Ms. Plouviez. „A becslés után jelenlegi értékükön fogjuk felajánlani őket a múzeumoknak.”

Közeleg a Valentin-nap

*Én nem tudom, mi ez, de jó nagyon,
Elrévedezni némely szavadon,
Mint alkonyjé felhőjén, mely ragyog,
És rajta túl derengő csillagok.*

*Én nem tudom, mi ez, de édes ez,
Egy pillantásod, hogyha megkeres,
Mint napsugár, ha villan a tetőn.
Holott borongón már az este jön.*

*Én nem tudom, mi ez, de érzem,
Hogy megszépül megint az életem...*

Az óbecsei Zdravko Gložanski iskolában vagyunk, a tanáriban foglalunk helyet. Horvát Regina magyartanárnő fogad, és persze tanulói: az ötödikes Karácsonyi Krisztina, Horváth Loretta, Kiss Krisztina, a hatodikos Bocor Lujza, Szerda Erik, Német Anikó, Papp Enikő, Bata Nathaniel, a hetedikes Balzam László, Sárvári Annamária és Hekker Krisztina.

Körülüljük a nagy asztalt, s miután fölolvassom Juhász Gyula Szerelmem? című versét, szinte mindannyiuknak nagyon is tetszik, s egyetértenek vele. Netti még hozzáfűzi:

– Igen, megszépült az életem mióta szerelmes vagyok, meg azt vettem észre, hogy nagyon feledékeny lettem. A Petőfi-be jár a szimpátiám, ő is hatodikos. Újévkor ismerkedtünk meg. Így tavaly még nem köszöntöttem föl, de most elterveztem, hogy szív alakú Milka csokival lepem meg a szerelmesek napján.

– Piros rózsával köszöntöm föl a szerelmem – dicsekszik Laci –, ugyanis a piros rózsza a szerelem jelképe. Nekem is szebbé teszi az életemet, mint ahogyan a költő írta a versében. Mivel úszni járok, könnyű volt szimpátiát találni, mert aki ide jár, az mind szépen kifejlett lány, jó alakjuk van, nem kővérek. Jó, hogy van, akit fölköszönthetek Valentin-napon.

– Rózsával köszöntöm én is a szimpátiámat – jelenti ki Erik –, s személyesen adom majd át. Mi az osztály lányainak is vettünk már ezen a napon virágot.

– Mint minden iskolában, itt is van postaláda – magyarázza Annamária –, ahova ilyenkor, Valentin-nap táján bedobhatjuk a szimpátiáknak szánt levelet. Nagyon szeretem a szerelmesek napját, mert tavaly is

kaptam levelet, s jó, ha tudom, kinek teszem. Nincs nagy elvárásom, de azért kellemes érzés, ha levelet kapok. A szimpátiám már középiskolás, s egy szíves kismacit adok neki majd ezen a szép napon.

– Szerintem ezen a napon minden ember boldog – véli H. Krisztina. – Mert öröm a szerelmesek napján egy szép napot eltölteni avval, akit szeretünk. Macival lepem meg a szimpátiámat, s személyesen fogom átadni.

Loretta és Karácsonyi Krisztina szívesen gondol vissza az óvodás évekre, amikor megismerkedtek az első szimpátiájukkal. Akkor még rajzot küldtek a rokonszenves személynek, de azóta is kedvelik egymást, s levelet írnak neki.

– Nekem olyan ilyenkor az iskola, mint ha egy elvarázsolt hely lenne – lelkesedik Loretta. – Kaptam tavaly is a szimpátiámtól levelet, s ez nagy boldogság egy lánynak. Majd meglepem valamivel a mostani szimpátiámat. Még nem tudja, hogy tetszik nekem, s jó, hogy van Valentin-nap, így legalább megtudja, hogy szeretem, ha átadom az ajándékom a szerelmesek napján.

– Én meg levelet írok a mostani szimpátiámnak – mondja Krisztina –, ugyanis nem tudom, hogy tudja-e, hogy tetszik. Így majd megtudja!

– Eddig egy osztályba jártunk a szimpátiámmal, de miután átment a szerb osztályba, már másik fiú tetszik – vallja be Kiss Krisztina. – Az új szimpátiámnak meg már megvettem a szívet, amit át fogok adni Valentin-napon. Kicsit izgulok, mi lesz, ha nem viszonzza. Szerintem is jó, hogy van ez a szerelmesek napja, mert így legalább van alkalom, hogy eláruljuk annak a fiúnak, hogy szeretjük.

Anikó és Enikő véleménye is az, hogy nagyon szép ez a vers, s ők is levelet írnak majd a szimpátiájuknak.

– Nagyon várom a Valentin-napot – ismeri el Anikó –, s egy szép levelet írok neki, és bedobom a postaládába.

– Én is a levélre szavazok – jelenti ki Enikő –, így majd megtudja, hogy tetszik nekem...

Kellemes Valentin-napot, sok-sok levelet, ajándékot a szerelmetektől!

Az első szerelem emlékei

Hamarosan itt a Valentin-nap, s ha nem is vagyunk szerelmek, szimpátiánk bizonyára akad, akinek szívesen a tudomására hoznánk, hogy tetszik nekünk. Persze az évek során szerelmek jönnek és szerelmek mennek, ám akárhány szimpátiánk volt, vagy szerelmesek voltunk több lányba, fiúba, az elsőre bizonyára mindenki emlékszik és talán soha nem is felejtí el. Teljesen mindegy, kivel mikor esett meg. Van, aki még óvodás korában átélte, mások csak néhány év múltán, de az első szerelemre mindig mosolyogva gondolunk vissza, akármilyen rég is volt, akárhogyan is ért véget.

A szabadkai Đuro Salaj iskola nyolcadikosai: Matyasity Melinda, Margit Adrianna, Szabó Norbert, Kőműves Gábor és Kun Szabó Dávid sem felejtette el, egykor kibe volt szerelmes, hol találkoztak, vagy hogy mi tetszett nekik a másokban. Arra kértem őket, hogy az első igazi nagy szerelmükről meséljenek, és kicsit mindannyian elmerültek az emlékeikben, s talán újraértékelték egykori érzelmeiket. A beszélgetés során volt sok komolytalankodás, nevetés és beszólás is, de végül azért csak kibontakoztak a történetek. Erről olvashattok most.

Gábor hatodikos korában ismerte meg azt a lányt, akit az első szerelmeként emleget, de emlékeiről múlt időben beszél.

– Két évvel ezelőtt ismerkedtünk meg Aleksandrával, az én anyukám és az övé jó barátok. Egyébként Újvidéken lakik, így csak a nyári szünidőket töltöttük együtt. Egész nap együtt voltunk, strandra jártunk, és persze összejöttünk. Az első nyár nagyon jó volt. Szép lány, és tetszett benne, hogy mindig jó kedve volt, sokat nevtünk együtt, volt néhány közös tulajdonságunk is. Végül is, ez fontosabb, mint a külső. Tartjuk a kapcsolatot, de most már csak barátok vagyunk.

Melinda első nagy szerelme Nemanja volt. A vele egyidős fiút tavaly nézte ki magának a suliban.

– Nem tudom, mi fogott meg benne, valamiért szimpatikusnak tűnt. Igaz, hogy nem a kinézet a legfontosabb, de azért az is számít egy kicsit. Egyoldalú érzés volt, és nem tartott sokáig. Nem is tettem érte semmit, hogy valami kialakuljon, de így utólag nagyon örülök neki, hogy nem jöttünk össze. Vagyis írtam neki egy levelet Valentin-napra...

– Azóta is füttyül utánad! – szúrja közbe Dani.

– Igen, füttyül utánam – ismeri el Melinda kissé elvörösödve –, de nem tudom, hogy mi a célja vele. Kiskorunk óta ismerjük egymást, de aztán mi elköltöztünk, és megszakadt a barátságunk. Hiába járnak egy iskolába, nem beszélgetünk. Erről sem beszélünk. Most már biztosan visszautasítanám, ha ő kezdeményezne. Gondolom, sokáig emlékezni fogok rá, de már túlléptem rajta. És persze volt olyan is, aki tőlem akart valamit, de nem tetszett a fiú.

– Anyukám barátnőjének a lánya, Dóra volt az első szerelmem. Hatévesek voltunk. Szerintem szép volt, legalábbis sokkal szebb, mint most. A belső tulajdonságai akkor nem voltak fontosak, nem tudom, volt-e bennünk valami közös, egyszerűen csak nagyon tetszett. Nem is hagyott mély nyomot bennem. A következő Suzana volt hetedikben. Őt az unokatestvérem keresztül ismertem meg, vele jár egy osztályba. Tavaly Valentin-napra vittem neki ajándékot is. Tudta, hogy mit érzek, de nem viszonzta. Aztán nálam is elmúlt, és ma már csak barátok vagyunk – meséli Norbi. Mint mondja, elég

könnyen lesz szerelmes, de szerinte létezik valahol az igazi, és reméli fel is fogja ismerni.

Dani kissé vonakodik, amikor ő kerül sorra.

– Hát mit is meséljek? Nem voltam szerelmes még... Vagyis... Hát jó, volt egy Ivana. De csak volt. Ebben az iskolában tanul, ő is nyolcadikos, csak a szerb osztályba jár. Ez a szerelem egy kiránduláshoz kapcsolódik, akkor még ötödikesek voltunk. Megkértem Adriannát, hogy szerezze meg a telefonszámát. Még aznap, amikor már mentünk hazafelé, írtam neki üzenetet. Igaz, hogy visszaírt, de az egészből nem lett semmi. Tulajdonképpen sajnálom, hogy így alakult. A suliban sem látom, de néha szoktam neki írni e-mailt. Lehet, hogy ma este is írok neki. Ha lenne rá lehetőség, még most is összejönnék vele, bár azóta voltak már mások is, meg sem tudom számolni – vallja be nevetve. – Most is van egy lány, aki szeretne velem összejönni, és szerintem van esélye.

Adrianna első szerelme az óvodás éveikhez kötődik. Mint mondja, szerelem volt első látásra, és nagyon sokáig tartott, egészen a hetedik osztályig.

– Tulajdonképpen vizonzásra talált ez a szerelem, de aztán rájöttem, hogy nem tetszik. Persze jó volt, hogy valaki koslat utánam, levelet írogat. A mai napig kapcsolatban vagyunk, minden másnap látom, a Népkörbe járunk népi tánra és ott szoktunk találkozni, és voltunk együtt táborban is. Kicsi korunkban mindennap együtt voltunk, aztán elkezdődött az iskola és egyre ritkábban láttuk egymást. De a sors úgy hozta, hogy még klasszikus tánra is egy klubba jártunk. Ma már csak barátok vagyunk. Ez egy hosszú első szerelem volt, de csak szép emlék maradt, és azóta volt már másik is.

Sztojánovity Lívya

Szúnyoglábú
bibircsvirág

Kaktusz

Versengő növények (1.)

Az élővilágban a fajok között a jobb életlehetőségeikért és gyakran a létért is állandó harc folyik. Ez az állatvilágban a leglátványosabb, de a növények sem mentesülnek e küzdelem alól. Nekik is be kell vetniük minden „fegyverüket”, hogy az életet jelentő fényhez, vízhez, tápanyagokhoz és élettérhez hozzájussanak.

A fény, a tápanyag, a víz és a hőmérséklet igen szélsőséges értékek között változhat a bioszférában. E határértékek között mindig van olyan, amelynek közepette az élő szervezetek, köztük a növények a legjobban nőnek, vagyis a legproduktívabbak. Az esetek többségében azonban kedvezőtlenebb körülményekhez kell alkalmazkodniuk. Köztudomású, hogy a fény a szerves élet alapja, nélküle nem lenne fotoszintézis, s a növények növekedése is megszűnne. Hogy a növényfajok milyen fényerő esetén fotoszintetizálnak hatékonyan, azt a génkészletük határozza meg. A növények közül jó néhány a törzsfejlődés során nagymértékben alkalmazkodott környezetéhez. A sivatagok, a homokpuszták, a sziklagyeppek vagy a magashegységek növényei az erős fényhez, az árnyas erdők alján élő növények az árnyékhoz, míg az erdőalkotó fák változó fényhez szoktak. Ez a változatosság a lombos fáknál is megfigyelhető. A többszintes lombkoronánál a csúcstípusú levelek sok, az alsóbb szintek levelei viszont kevés fényhez alkalmazkodnak.

A sok fény azonban nemcsak a fejlődésre hat, hanem káros is lehet. Az utóbbit a növények különböző módon próbálják elhárítani. A sivatagi kaktuszok levelei például tövisekké módosultak, s néha bundaként borítják a zöld szarát. Az egyenlítői napsugárzásnak kitett trópusi fák lombját a fénytől és a felmelegedés okozta párologástól egyaránt védő vastag, viaszos kutikula borítja. Más növények, például a martilapu levelei viszont inkább nagyok és sötétzöldek. A trópusi erdőkben a lomb alatt olyan kevés a fény, hogy bizonyos növényfajok levélfonakján antociánképződés okozta lilászörös elszíneződés figyelhető meg. Ez az anyag a levélen áthaladó – el nem nyelődő – fény egy részét visszaveri, így a levélsejtek több fényt képesek felhasználni.

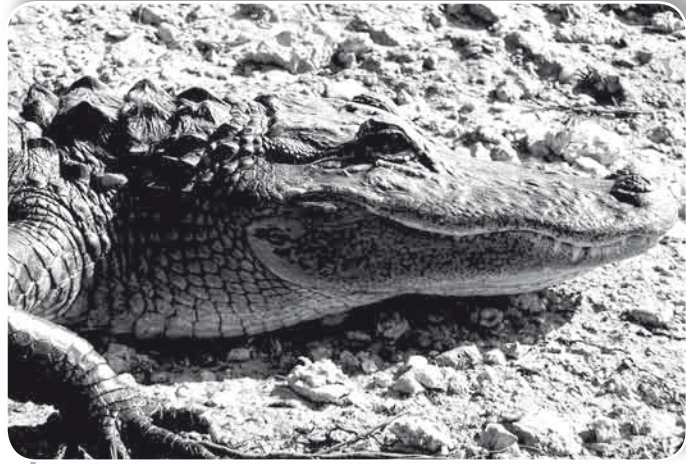
A tölgyesek alján kora tavasszal bontja szirmait az ibolya és a salátaboglárka. E kedves virágok csak lombfakadás előtt jutnak elegendő fényhez, ezért ilyenkor virágoznak és hozzák termésüket. Később, amikor a fák levelei megnövekednek, a talajszintre jutó fény ereje a tizedére csökken, s a lombokon átszűrődő fény összetétele is megváltozik. Ilyenkor e tavaszi virágok magvai már nem csíráznak ki, ezért a következő tavaszig várniuk kell.

Termőhelyüket tekintve vannak fény- és árnyéknövények. E két típus olyannyira alkalmazkodott a fény mennyiségéhez, hogy a fotoszintézist szolgáló szerveik felépítése is eltér egymástól. Az árnyéknövények leveleiben a kétféle zöld pigmentmolekula, a klorofill-a és -b egymáshoz viszonyított aránya a b forma javára tolódott el. Míg a klorofill-a léte a fotoszintézis fényreakciójához elengedhetetlen, addig a klorofill-b a fénybegyűjtő antennákban összpontosul. Ha a klorofill-b aránya az árnyéknövényekben megnő, akkor hatékonyabban hasznosítják a fényt. Az erdő árnyékos talajszintjének gyenge fényénél tehát az árnyéknövény jobban nő, mint a féynövény.

A tápanyagokért ugyancsak verseny folyik a növények között. Többségüknek hasonló arányban van szükségük a különböző ásványi elemekre a rendes növekedéshez. Ha valamelyik elem, például a nitrogén felhalmozódik egy-egy élőhelyen, ez lehetővé teszi, hogy a nitrogént más fajknál jobban hasznosító növények elszaporodjanak. Nitrogénkedvelő (nitrofil) növény a nagy csalán és a ragadós galaj. Ahol kevés a nitrogén, a növények állati fehérjéből pótolják a hiányt. A kancsóka, Vénuusz légyecsapója és a harmatfűfélék apró rovarok foglyul ejtésével szerzik meg maguknak ezt a tápanyagot. Más növények csak akkor szaporodnak el, ha a terület talaja szegény, a viszonylag tápanyagokban gazdag réteket nem kedvelik. A lápréteken májusban–júniusban virágzó pompás orchideák – a kosborok vagy a szúnyoglábú bibircsvirágok – szintén csak akkor csíráznak ki apró magvaikból, ha a termőhelyük tartósan tápanyagszegény. A védett láprétek és tőzeglápok szomszédságában levő szántóföldeken ezért kell

rendkívül körültekintően műtrágyázni. Ha ugyanígy a műtrágya a talajvízbe mosódna, tönkretenné az orchideák élőhelyét, s más, agresszív gyomok szaporodnak el a területen. A szikes pusztákon és a tengerpartokon csak olyan növények fordulnak elő, amelyek elviselik a nagy sókoncentrációt. Ilyen helyen más növények elpusztulnak. A méz-pázsit és a sóvirág viszont kedveli ezt az élőhelyet. Mint ahogy a mangrove is alkalmazkodott a trópusi tengerpartok időszakosan sós tengervízzel borított területeihez.

A víz a növények számára szintén korlátozó tényező lehet. Az év során egyenletesen eloszló, nagy mennyiségű csapadék a trópuson a Föld leggazdagabb, legösszetettebb növényvilágát, a trópusi esőerdőt hozta létre. Ám a túl sok víz nem mindig segíti elő az erdő fejlődését, mert a tápanyagok kimosódását, földcsuszamlásokat, ezáltal a fák pusztulását idézheti elő. A fákon élő növények (az epifitonok) soha nem látott tömegű szaporodásának viszont kedvez a nedves környezet. A csapadék mennyiségének csökkenése és évszakos megjelenése a trópusról a mérsékelt égövön át a hideg égőig alapvetően formálja a növényzet arculatát. Hatására szezonális (például részben lombhullató) esőerdők és trópusi szavannák alakulnak ki. A mérsékelt égövben, kontinentális éghajlaton, két aszályos időszak fordul elő: a nyári szárazság és a téli fagy. A téli csapadék többnyire hó és jég formájában hullik, ezért felvehetetlen a növények számára. Ehhez az időszakhoz alkalmazkodva az évelő lágyszárúak és a lombhullató fák télre nyugalomba vonulnak. A hosszan tartó vízhiányhoz a sivatagi növények küllemükkel is idomultak. A vízvesztést elkerülő leveleik aprók, felületüket szőrök borítják (Haloxylon), szöveteikben pedig nagy mennyiségű vizet tárolnak (kaktuszok, kavicsvirág). A Namib-sivatagban élő velvicsia vagy az észak-amerikai meszkite gyökere akár 20–30 méter mélységbe is elnyúlik nedvesség után. Ilyen fokú alkalmazkodásra egy növényfaj csak évmilliók kiválasztódási folyamata során tehet szert, nem csoda, hogy más környezethez szokott növények ilyen helyen nem élnek meg.

Iszapsárkány földfúrást vállal

A kínai sárkány mitológiai megformálásához valószínűleg a kínai aligátor adta a mintát. Az iszapsárkányt, ahogy a helybeliek nevezik, általában kegyetlen, bajt hozó állatnak tartották, megjelenése árvizet jelentett. Egy Han Yu nevű helytartó időszámításunk 820. esztendejében levelet írt a környéket háborgató aligátorhoz, és távozásra szólította fel, hogy végre nyugalomban élhessen a nép. A levelet a mocsárnál felolvasták, majd a vízbe ejtették, és az aligátor állítólag többé nem mutatkozott.

Az iszapsárkány „kis” mérete – másfél, legföljebb két és fél méteresre nőhet meg –, visszahúzódóbb természete és rövid, kerek orra miatt nem annyira rémisztó, mint amerikai rokona, a csukaorrú aligátor. Sok kínai helyes állatnak tartja, és még ma is hisz abban, hogy szerencsét hoz, pedig valójában vérszomjas ragadozó. Igaz, csak az év öt hónapjában, mert a többi időt „átalussza” a 25 méter hosszú, többkamrás föld alatti járataiban. Az állat a felszínen szintén ás gödröket (a farkát használja földfúrónak), ezekbe gyűjti az esővizet. S mert áldott jó szíve van, a víztárolók-ból aszály idején a többi állat is olthatja a szomját.

A kínai aligátornak alig fél éve van, hogy feleséget keressen magának. Sietnie kell, nehogy kicsússzon az időből, és valamelyik riválisa lecsapja kezéről a kiszemelt arát. Az iszapsárkány ezért agresszív udvarló, bömbölve bókol. Párazás után a nőstény

sárból és növényi anyagokból fészket épít, 12–24 tojást rak bele, majd befedi egy halom náddal. Az állatvilágban ez a rémséges hulló a legszeretőbb anya, mert nemcsak elásza a tojásait, hanem őrzi is őket. Ráfekszik a fészkekre, és elkergeti az ellenséget. Amikor hetven nap múlva elérkezik a kikelés ideje, a kicsinyek a tojáshejben hangokat hallatnak. A mama erre a jelre eltávolítja a nádcsomót, kivájjja a tojásokat, majd az előbújt gyermekcsereggel elindul a víz felé. A sárkánypapa nem vesz részt a kicsinyek fölnevelésében, de anyjuk akár egy éven át is védelmezi őket. Az aligátorcsemeték három-négy éves korukig élnek a szülőkkel, utána társat keresnek maguknak, vagy örökre magányosak maradnak. Az iszapsárkány mintegy hat évtizedig él.

A kínai aligátor az állatvilág egyik legritkább és a legveszélyeztetettebb faja. Valaha Kína-szerte elterjedt volt, de napjainkban vadon talán csak 150 egyede létezik. Kedveli a csöndes, pangó édesvizet: a tavakat, lápvídekeket, tocsogókat, holtágakat, a védett öblöket és rizsföldeket. A Jangce folyóban a mai napig megtalálható. Ez a helyes hulló emberre nem támad (csigát, rákot eszik, bekapja az útjába kerülő ragcsalókat és kisebb madarakat), ám a tavak haltenyészetét megdézsmálja, a kiskacsákat is elkapja, sőt a rizsföldekhez épített öntözőcsatornában is kárt tesz. Az ember ezért nemkívánatos látogatónak tartja. Az aligátorállomány évente öt százalékkal apad, így néhány éven belül a faj kipusztulhat. Ezért létrehozták a Kínai Aligátor Alapítványt, hogy a világ legjobb krokodilvédelmi szakértőinek bevonásával kidolgozzák a bömbölő földfúrók megmentési tervét.

Védekező állatvilág (2.)

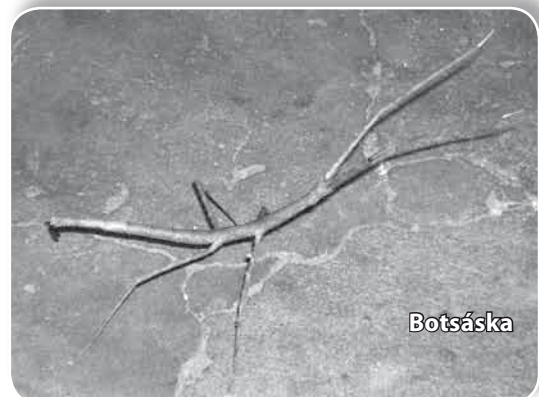
Hermelin

Sok állat életét menti meg az a régebbi majmolásnak, ma mimikrinek nevezett képességük, hogy környezetükhöz hasonlóvá válnak láthatatlanná. A rejtőzés mesterei a rovarok, és köztük is a legtehetségesebb utánozóművészek közé tartoznak a botsáskák.

Rejtő szín a sivatagi állatok sárgásbarna színe, a tigrisek csíkjai, de még a színpompás trópusi erdők papagájainak tarka tollazata is. A vadmalacokat csíkos, az őzgidákat pettyes gyerekruhájuk segíti a rejtőzésben. A madárlányok is azért kevésbé pompázatosak a hímeknél, hogy

a költés, fiókanevelés idején könnyebben elbújhassanak. Mivel az életük függ észrevesztetlenségüktől, sok állat át is öltözik, ha megváltozik a táj. Amikor lehull a hó, és az addig jól bevált védőszín feltűnővé

válik, a hóbagoly, a hófajd, a sarki nyúl, a hermelin hófehér télikabátot öltenek, hogy tavasszal ismét a fák, bokrok színébe beolvadó szürkére, barnára cseréljék tollazatukat, bundájukat.

Botsáska

Az üdvözítő Isten

Jézus története a megváltás története

A mindenható Isten eldöntötte, hogy az emberen kezdve megmenti a teremtést a hiábavalóságtól és a haláltól. Ezt úgy tette, hogy elküldte a Fiát, Jézust. Már a neve is e tervre utalt, hiszen Jézus azt jelenti, „Isten üdvözít”.

Ezt látjuk Márk evangéliumának bevezetőjében is: az evangélista már a kezdet kezdetén utal a szerencsés végre. Annak ellenére, hogy elbeszélésének egyharmadát Jézus szenvedésének és halálának lehangoló esete tölti ki, képes arra, hogy egyértelműen, szilárd meggyőződéssel kimondja: „Jézus Krisztus az Isten Fia evangéliumának (=örömhírének) a kezdete.”

Az őskeresztény igehirdetés szerint Isten sikeresen végbevitte üdvözítői küldetését. Jézus életének minden mozzanata, a kölcsönvett bölcsőtől az üres sírig, a győzelem fényében íródott.

Jézus születésekor az angyalok azt énekelték, hogy Isten békeséget akar az embernek. Jézus eljövetele a Sátán országának szóló hadüzenet volt, nem pedig az emberi nemnek. Az emberek számára földre szállása bőségből kiáradó szeretetének volt a bizonyítéka, továbbá visszavonhatatlan eltökéltségének, hogy megváltsa az embert. „Isten úgy szerette a világot” – írja János – „hogy egyszerűen

Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen.”

Az egész evangélium a bűn fölötti győzelemről beszél, amely Jézus halála árán és feltámadása után valósul meg. És valóban úgy történt, hogy a tanítványok csak a feltámadást követően értették meg igazán, mit tett Isten egész idő alatt. Isten minden korban jelen van és tevékenykedik Jézusban. Mindez az „ő szemük láttára játszódott le”, de igazán csak a feltámadás után fogták fel jelentőségét.

Jézus által Isten azt tette az emberért, amire az ember a maga erejéből sohasem lett volna képes. Megmutatta, hogyan kell elfeledni az öncélú, hiú, engedetlen népet. Ez volt a barátság visszaállításának az útja a Teremtőnkkel, aki éppen erre teremtett bennünket. De ez nem úgy ment végbe, hogy Isten új lapot nyitott, vagy jónak mutatkozott, hanem annak a hitnek köszönhetően, hogy Jézus megváltotta az emberiséget.

Minden más vallás a világon „csináld magad” vallás: „Ha akarsz, megteheted.” A keresztény hit teljesen más. Az új élet Isten önkéntes ajándéka.

Az ajándékhozó Jézus Krisztus. Egyben Isten Örömhíre is!

Andrew Knowles
Út a hithez című könyvéből

Domenico Ghirlandaio:
A pásztorok imádása

Február 12.

Ma Livia, Lídia, Lilla, Reginald napja van.

Lidia

Görög-héber eredetű bibliai név. Jelentése: az ókori Lüdiából (Lídiából, Kis-Ázsia) való nő, születés, Istentől született.

Reginald

Német eredetű név, a Rajnald nevű egyik alakváltozatából származik. Jelentése: aki a tanácsban tevékenykedik.

Ma húshagyókedd van. Ez a farsang utolsó napja.

1887 (122 éve történt)

Szabadkán megszületett Csáth Géza (eredeti nevén: Brenner József) író, zenekritikus, orvos (Trepov a boncolásztalon).

1898 (111 éve történt)

Meghalt Barabás Miklós festő, grafikus, akadémikus.

Február 13.

Ma Ella, Linda, Gergely, Katalin, Leila, Maura, Benignusz, Levente napja van.

Maura

Latin eredetű név, a Mór férfinév női párja. Jelentése: mór, szerencsén. Más magyarázat szerint az ír és az angol nyelvben a Mária becézője.

Levente

Régi magyar név, Árpád fejedelem legidősebb fiának a neve. Jelentése: levő, létező. Másik magyarázat szerint levőcske, kis lény, a legújabb kutatások szerint pedig: vadász.

Ma hamvazószerda van. Most kezdődik a húsvétot megelőző 40 napos böjt.

1894 (115 éve történt)

Auguste és Louis Lumière szabadalmaztatta a kinematográfot, amely forradalmasította a mozgófényképezés megteremtésére irányuló kísérleteket.

Február 14.

Ma Bálint, Valentin, Konrád, Metód, Jozefa napja van.

Bálint vagy Valentin

A latin Valentinus családnévből származik. Alapszavának, a latin valens szónak a jelentése: erős, egészséges.

Jozefa

Héber eredetű név, a József férfinév latin Josephus formájának a női megfelelője. Jelentése: Jahve gyarapítson.

270 (1739 éve történt)

Valentin püspök halálának évfordulója, Valentin-nap. A szerelmesek, a jó barátok és mindazok ünnepe, akik szeretik egymást.

1838. február 14. (171 éve történt)

Megszületett Margaret Knight amerikai feltalálónő, akit a női Thomas Edisonként is emlegetnek. 22 szabadalmát tartják számon, mégpedig a legváltozatosabb területeken: található közöttük textil- és cipőipari gépek, háztartási eszközök, sőt, még egy tolatyús szeleppel rendelkező gépkocsimotor is. Legsikeresebb találmánya egy olyan gép volt, amely négyszögletes fenekű, papír bevásárlótáskák gyártására szolgált. Ezek az erős kartonból készült reklámhordozó tasakok ma is elterjedtek. A kelendő termékre hamarosan gyárat alapított, amelyet azután sikerrel működtetett. (1914-ben halt meg.)

1924 (85 éve történt)

Thomas Watson megalapította az IBM Corporation-t.

Február 15.

Ma Kolos, Georgina, Alfréd, Györgyi, Fausztina napja van.

Georgina

A Georgius (a magyar György) férfinév latin nőnemű alakjának a továbbképzése. Jelentése: földműves, gazdálkodó, dália, gyöngyike.

Alfréd

Germán eredetű név. Jelentése: tündér, tanács.

1893 (116 éve történt)

Puskás Tivadar találmányának köszönhetően Budapesten beindult a vezetékes rádió őse, a Telefonhírmondó-szolgálat.

1768 (241 éve történt)

Először készítettek és reklámoztak mustárt.

Február 16.

Ma Julianna, Lilla, Fülöp, Illés, Dániel, Sámuel, Filippa napja van.

Lilla

A Lídia és a Lívia régi magyar becézője. Csokonai Vitéz Mihály Julianna nevű műzsját szőlította így, és a név a Lilla-dalok hatására vált népszerűvé. Ugyanakkor az angolban az Elizabeth becézője a hasonló hangzású név.

Fülöp

A görög Philippos név rövidülésének a magyar alakváltozata. Jelentése: lókedvelő.

1918 (91 éve történt)

Budapestben 68 éves korában meghalt gróf Khuen-Héderváry Károly, aki közel 20 évig horvát-szlavón-dalmát bán volt, majd kétszer is betöltötte Magyarország miniszterelnöki tisztségét.

1600. február 16. (409 éve történt)

Haladó nézetei miatt Rómában, a Campo dei Fiorin felállított máglyán elégették a korszak legnagyobb filozófusát Giordano Brunot (eredeti nevén: Filippo Bruno). A római inkvizíció hetévi börtön után ítélte máglyahalálra. Az 1548-ban született itáliai természetfilozófus és dominikánus szerzetes nézetei szerint a világ végtelen – amely Isten végtelenségének felel meg –, valamint egyenértékűek és sokfélék a világrendszerek. Giordano Bruno világnézetét tankölteményekben és párbeszédekben ábrázolta, írt szonetteket és egy komédiát is.

Február 17.

Ma Donát, Alex, Emőd, Elek, Egyed, Brúnó, Lukács napja van.

Brúnó

Ófelnémet eredetű név. Jelentése: barna, barnamedve.

Lukács

Latin eredetű név, a Lucas névből származik. Jelentése: Luciana tartományból való férfi.

1673 (336 éve történt)

Párizsban a Képzelt beteg egyik előadása közben holtan esett össze a színpadon Molière (eredeti nevén: Jean-Baptiste Poquelin) vígjátékíró és színész, a klasszikus francia színjátszás megteremtője (Tartuffe, A fősvény).

1954 (55 éve történt)

Megszületett Eperjes Károly színész (A nagy generáció, Eldorádó, Hídember).

1924 (85 éve történt)

Johnny Weissmüller megdöntötte a 100 yardos gyorsúszás rekordját 52.4 másodperces eredménnyel. Később ő játszotta Tarzant néhány Tarzan-filmben.

Február 18.

Ma Bernadett, Simon, Leó, Konrád, Simeon napja van.

Bernadett

A Bernát férfinév francia megfelelőjének a női párja, germán-francia eredetű. Jelentése: erős.

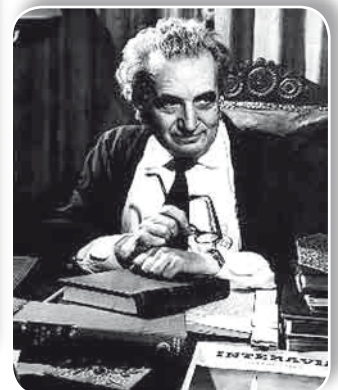
Konrád

Germán eredetű név. Jelentése: mérész és tanácsadó).

1564 (445 éve történt)

Rómában 89 éves korában meghalt Michelangelo Buonarroti olasz szobrász, festő, építész és költő, aki az érett reneszánsz mestere és a barokk művészet atyja volt.

1963 (46 éve történt)

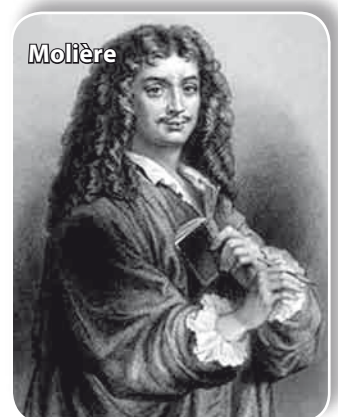
Kármán Tódor, az első helikopter megalkotója a Fehér Ház rózsakertjében átvette Kennedy elnöktől a National Medal of Science kitüntetését. Ezt az elismerést Kármán kapta meg a világon elsőként.

1745 (264 éve történt)

Megszületett Alessandro Volta olasz fizikus, aki az első elemet készítette.

1938 (71 éve történt)

Megszületett Szabó István Oscar-díjas filmrendező (Mephisto, A napfény íze).

Álarcosok között

A legelső álarcok

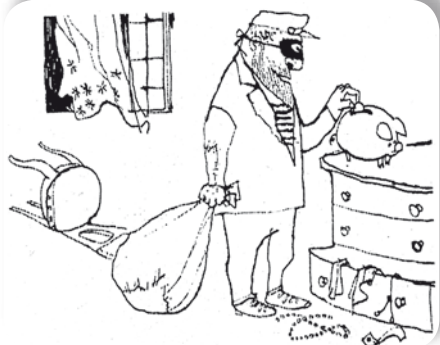

A franciaországi Három Fivér-barlang szarvast utánozó varázslója

Barlangok falán felfedezett kőkori sziklafestmények bizonyítják, hogy álarcok már harmincezer évvel ezelőtt is készültek. A kőkorszak vadászai magukat állatok fejével álcázva lestek zsákmányukra, de fontos szerepe volt a maszkoknak a vadászatokat megelőző vagy követő szertartásokon is. Őseink hite szerint segítettek megnyerni az istenek jóindulatát és elűzni a gonosz szellemeket.

Évezredekken át szolgálták álarcok a gonosz előli elrejtőzést, a gondok, bajok, ártó szellemek elriasztását. Az álarckészítő mestereket igen megbecsülték a régi időkben, hiszen művészi tehetségük és az apáról fiúra öröklődő hagyományos minták ismerete „biztosította” a szertartások sikerét. A „hamis arcok” ábrázolhattak isteneket, gonosz démonokat, állatokat, halott ősök szellemét, vagy jelképezhettek természeti erőket (szel, felhőt, esőt).

A mindennapok álarcjai

Álarcok rejtették a kíváncsi szemek elől a középkor szerelmeseit és cselszövőit. Régi leírásokban olvashatunk álarcot viselő velencei, francia vagy angol divathölgyekről (viselését Angliában VIII. Henrik tiltotta be), és néhány mohamedán országban még napjainkban is fátyol rejteti az utcára kilépő nők arcát az idegen tekintetek elől. Álarc tette felismerhetetlenné a betyárokat, rablókat, útonállókat és a hóhérokat.

Gyógyító-védő álarcok

Fontos szerepük volt az álarcoknak a varázsigék, ráolvasások és rituális táncok mellett a sámánok, varázslók gyógyító munkájában is.

Elődeink hite szerint, a súlyos betegségeket démonok okozták, és a gyógyulás feltétele ezek kiűzése volt a betegek testből. Kelet-Ázsiában még a különböző betegségeket okozó démonok és a hatékony álarcok leírását tartalmazó „gyógyszerkönyveket” is összeállítottak a tanuló varázslók számára.

Ékszerként, amulettként is viseltek eleink apró, művészi formát, festett maszkokat, amelyek hitük szerint megóvták őket a gonosz szellemektől.

Farsangi álarcok

A tavasz ébredését, a tél halálát ünneplő ősi pogány szertartások emlékét idézik a húshagyókedd előtti, farsang farkának is nevezett utolsó napok fergeteges álarcos

Karneváli álarcok

Az álarcok végigkísérnek egész történelmünkön az ősi démon- vagy ellenségűzéstől napjaink téltemető, tavaszköszöntő multságaiig. A farsang havában barangoljunk együtt titokzatos világunkban!

ünnepei, a karneválok. (Nevük az elkövetkező böjti napokra utal, a latin „Carnem levare” felszólítás jelentése: húst elhagyni.)

A farsang ókori elődei a római Bacchus és Saturnus tiszteletére rendezett ünnepek voltak és a hagyományt ma is a latin népek őrzik a legelevenebben, Velence, Nápoly, Nizza, Madrid, Párizs és Rio de Janeiro karneváljai a leghíresebbek.

A mohácsi vészre emlékeztet az egyes magyar vidékeken szokásos farsangi busójárás. A báránybőrből és fából készített, ijesztőre festett busóálarcokkal a hagyomány szerint először a Mohácsról és környékéről 1526 után elbujdosottak próbálták megfélemlíteni, elűzni a földieket bitorló törököket. A lengyelek hasonló népszokása a tatárok ijesztgetését eleveníti fel.

(cim.)

Busóálarc

Szobonya
Tamara

A lengyelországi Czeszochowa városkában immáron 10. alkalommal hirdették meg **A gyermek és a kutya** elnevezésű nemzetközi képzőművészeti pályázatot. Az idén a világ 45 országából összesen 14 202 gyermekalkotás érkezett. A bírálóbizottság 18 fődíjat, 51 díjat és 524 oklevelet osztott ki és megjutalmazott 15 intézményt.

A szabadkai EmArt Műhely növendékei nagyon szép eredményt értek el ezen

a megmérettetésen: **Szobonya Tamara** alkotása **díjazott** lett, **oklevelet** a következő tanulók kaptak: Jelena Mijajlović, Gresák Lea, Tót Emese, Isidora Perović, Gombos Roberta, Sanela Viman és Bózsits Tímea.

A pályázatra beküldött jó minőségű munkákért az EmArt Műhely is díjat kapott.

Az egyik fotón Tamara díjazott alkotása látható, a másikon pedig Szobonya Tamara rajzórán.

G.

A Temerini Alkotóműhely és Képzőművészeti Tábor (TAKT)

Benedek Elek születésének 150. évfordulója alkalmából képzőművészeti pályázatot hirdet általános iskolai tanulók számára

A pályázaton részt lehet venni Benedek Elek meséinek illusztrációival, illetve bármely olyan alkotással, amit a nagy mesemondó által írt vagy feldolgozott mű ihletett. Az alkalmazásra kerülő képzőművészeti technikák szabadon választhatók.

A beküldött munkák elbírálása két – alsós és felsős – kategóriában történik. Mindkét kategóriában első, második és harmadik díjat, valamint különdíjakat ítél oda az erre kijelölt szakmai zsűri.

A pályamunkák hátlapján fel kell tüntetni (kisplasztikák esetében mellékelni kell) a pályázó nevét, azt, hogy melyik iskola hányadik osztályába jár, a felkészítő pedagógus nevét és elérhetőségét, valamint a beküldött munka

ihletforrásául szolgáló Benedek Elek-mű címét. A gyűrött, összehajtott vagy más módon sérült állapotban érkező munkákat a bírálóbizottság nem értékeli.

Az alkotásokból a TAKT kiállítást szervez, melynek időpontjáról értesíti a pályázókat.

Beküldési határidő: 2009. március 31.

A munkákat a következő címre küldjék:

Utcai Dávid
Kókai Imre Általános Iskola
21235 Temerin
Kossuth Lajos u. 33.

Kapcsolattartás, bővebb információ:

utcaida@hotmail.com
mobiltelefon: 064/283-96-51

Mozgásművészeti képzés indul

Gyermek- és diákszínjátszó csoportvezetők részére 2009. február 14-én mozgásművészeti tanfolyam kezdődik Bácsfeketehegyen. A hatvanórás tréning célja, hogy a vajdasági magyar színjátszó csoportvezetők szakmai tudását bővítse, a színpadi mozgás alapelveivel és lehetőségeivel mélyebben is megismertesse. A gyakorlati jellegű képzés elvégzése után a csoportvezetők bármilyen jellegű előadást kreatívabban állíthatnak színpadra, hiszen a mozgás és a színpadi cselekvés a hagyományos színpadi játékoktól a mozgásszínházi darabokig minden műfaj szerves része.

A kurzust Víg Ágnes budapesti mozgástanár vezeti. A képzés összesen négy hétvégét vesz igénybe. A tervezett időpontok: 2009. február 14–15., február 28.–március 1., március 7–8. és március 21–22.

A képzés tartalmából: A mozgás lehetőségei és szerepe; Tréningfajták, gyakorlattípusok; Bemelegítő játékok; Térérzékítő, a megfelelő térhasználatot elősegítő játékok; Csoportépítő és koncentrációfejlesztő játékok; A népi gyermekjátékok gyakorlattípushoz tartozó játékok, gyakorlatok; Kórusmozgás, tükörgyakorlatok; Karaktergyakorlatok, pantomim; Motívumok szerkesztési elvei; Mozgástréning tervezése.

Jelentkezni Lódi Andreánál lehet a 062/84-96-029-es telefonszámon vagy a dramaped@gmail.com e-mail címen.

RÜGYFAKADÁS

Néha már gondolok a szerelemre

Van egy fiú az iskolában, aki tetszik nekem.

Nem tudom, hogy ez szerelem-e? Anyukám mindig azt mondja, kicsi vagyok én még a szerelemhez. A fiú nyolcadik osztályos, csak az iskolában találkozom vele, de annyi örömben azért van részem, hogy mindennap vele ülök a buszban. Bárcsak ő is szeretne engem! Amikor a közelébe megyek, meleg érzés tölt el, és nem tudok megszólalni. Lehet, hogy ez a szerelem? Szép az arca, a szeme fénylő csillag az éjszakában, és mindig jó a humora. Mindig reá gondolok. Egyszer felemelt az osztályban, mert nem akartam kimenni. Nagyon várom már a következő napot, hogy vele lehessenek. Lehet, hogy sejt, hogy szeretem. Andrea azt mondta neki, hogy kedvelem. Azóta nem tudom, mit forgat a fejében. Lehet, hogy tetszem neki, de az is lehet, hogy nem. Mégis az a legnagyobb kérdés, hogy én hogyan valljam be neki, hogy szeretem.

Nem fogok sírni, ha azt mondja, hogy nem szeret. Akkor majd találok mást, mert még hosszú az élet.

Dóró Oxána, 6. osztály
Jovan Jovanović Zmaj iskola, Oroszlámos

A lányokról kamaszszemmel

Én egy teljesen átlagos, 6. osztályos fiú vagyok, mégis sokszor hallom azt, hogy kamaszodom. Én kamasz?

Valahol olvastam erről az időszakról, mikor az ember már nem gyerek, de még nem is felnőtt. Ilyenkor alakul ki a személyisége és belső tulajdonságai. Jönnek a szimpátiák és a szerelem...

Szerelem? Na de, kérem! Ezekkel a lányokkal még barátkozni is nehéz. Nem értem meg őket. Mások lettek! Mintha megnyújtották volna őket: hatalmasat nőttek és gólyalábuk lett. A szünetekben külön csoportokba verődnek, és szüntelenül sugdolóznak, nevetgélnek, sőt néha még sikítoznak is. Pletykálkodásuk közben titkos pillantásokat vetnek a fiúkra. Igazgatják a hajukat, ruhájukat. Talán tetszeni akarnak nekünk, fiúknak? Az árulkodásról már leszoktak, de még mindig nem lehet barátkozni velük. Ha megjegyzést teszünk rájuk, azonnal ki akarják kaparni a szemünket. Ha dicsérni próbáljuk őket, a nyelvüket öltik ránk. Egyik nap Mendit a másik osztályból a szerb dolgozatról próbáltam kérdezni, mire ő ordibálni kezdett:

– Hagyjál békén! Nem látod, hogy nem érek rá? – sikoltotta, és a körmét villogtatta felém.

– Menj a saját osztályodba! – folytatta.

– A szád aztán túl nagy – vágtam vissza neki.

Én is megváltoztam, vagyis így mondják. Nekem is vannak rossz napjaim, mikor haragszom mindenkire, és veszekszem az egész világgal.

A kamaszkor nehéz időszak, de idővel elmúlik. Akkor majd a lányokkal is jobb kapcsolatban leszünk, hiszen mi, fiúk, mégis szeretjük őket.

Drobina Norbert, 6. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Egy lány monológja

A szerelem számomra csodálatos dolog! Viszont a következményei nem olyan ragyogóak. Sokszor ez az érzés nem hagy nyugton, és ezért néha nem tudok összpontosítani más fontosabb dolgokra, például a tanulásra. Miatta sokszor becsúszik egy rossz jegy. A szerelem néha furcsa érzéseket ébreszt bennem. Aggodalom más iránt, félelem, kétség és még sorolhatnám...

Szeretni valakit szép dolog... Jól meg kell ismerned a másik személyt, hiszen a szerelem két személyről szól.

A szerelmesek sokszor sírnak oktalanul. Általában olyankor, amikor egy szomorú dalt hallanak, vagy egy romantikus filmet néznek. Sokaknak a szerelem adott értelmet az élethez.

Szeress, mert ha mások észreveszik, hogy a te szíved képes szeretni mást, téged is szeretni fognak! Csak meg kell találnod az igazi személyt... Szeress olyat, aki téged megérdemel! Ha nem óv a rossztól, nem ad megfelelő tanácsokat az élethez, nem tisztel, az nem is érdemel meg.

Kanalas Piroska, 7. osztály
Szent Száva iskola, Nagykikinda

Mit jelent számomra a boldogság?

Számomra a boldogság csodálatos érzés.

Ha boldog vagyok, könnyűnek érzem magam, bizsergő melegséget érzek a szívemben. Sokszor egészen egyszerű dolgok tesznek boldoggá: egy gyönyörű táj, a meleg napsugár, a csivitelő madarak. Szeretteim szeretete számomra a legnagyobb boldogság. Egy kedves mosoly, egy szerető tekintet, meleg otthon és az, hogy bármikor számíthatok a szüleimre, bátyámra, engem boldoggá tesz. Sok embernek mindene megvan, fényűzésben él, és mégsem boldog. Hiába a pénz, ha rideg a környezet, nincs megértés a családban. Boldogság tölt el, ha nézegetem a barátaim fényképeit, visszaidézem az együtt töltött órákat, beszélgetéseket, bulikat. Várom a hétvégeket, amikor idősebb barátóimmal összejöhetünk, miközben nagyokat kacagunk és beszélgetünk. Na, és ha a nagy Ő rám néz, beszélget velem, és még a kezemet is megfogja, az aztán a hab a tortán. Szívem vadul kalimpál, szinte szállni tudnék a boldogságtól.

Nekem ezek a dolgok teszik boldoggá az életemet. Mindenki boldog lehet, csak hagyni kell, hogy a boldogság melegsége elöntse a szívünket.

Császár Nikolett, 8. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

Padtársam

Az én padtársam neve Réka.

Ő is jól tanul néha.

Haja barna, szeme kék,

Úgy hiszem, hogy csodaszép.

Tóth Tamás, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Padtársam

Az én padtársamat Tominak hívják.

Sünis hajú és bolondos kedvű.

Sokat eszik, gömbölyűnek is mondják.

A szeme csupa derű.

Fazekas Réka, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Padtársam

Az én padtársam Cynthia,

egész órán be nem áll a szája.

Olyan a szeme, mint a napsugár,

de mondom, a szája be nem áll.

Mindenki szerint stréber, számomra kicsit kényes.

Fodor András, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

**Jancsi és Iluska
elbúcsúznak
egymástól.
Solymosi
Rebeka
adai tanuló
illusztrációja**

Padtársam

Az én padtársam neve Henrik.
Neki mindenben kedve telik.
Kék a szeme, haja szőke,
szeretné, de nincsen nője.

Szereti ő a lányokat,
mindig nekik udvarolgat.
Tanulni nem szeret,
a jegyei rémesek.

Az órát végighülyüli,
a tanulást kerüli.
Az osztály nélküle üres,
bohóckodásban nagyon ügyes.

Kovács Írisz, 6. osztály
Cseh Károly iskola, Ada

Utamon

Egyedül, némán ballagok hosszú utamon,
Kétségbeesve, csak a te léted kutatom.
Érzem, közel vagy hozzám, s mégis oly távol,
Légy akár messzi csillagok közt, megtalálalak bárhol.

Angyalok, ti csodás lények,
Hozzátok fordulok, mint tiszta lélek.
Nélküle, mondjátok, mit érek?
A remény is elhagyott végleg.

Egyedül, némán ballagok hosszú utamon,
Éltévedtem, csend van s nyugalom.
A fákat sem simogatja a nyári szellő,
Nagy viharra készülődik az őszi felhő.

Megállok az úton, nincs tovább,
Ily szenvedésből, elég most már.
A szívem üvölt, s nem bírja,
Állandóan csak őt, csak őt hívja.

Huszák Andrea, 8. osztály
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Szomorú történet egy fiúról, aki szerelmes volt belém

Az életben sok a vidám és szép dolog. De mindig akad valami, ami szomorú, és nem szívesen emlékezünk rá vissza.

Egy este felhívott a barátnőm, és szőlt, hogy másnap buli lesz nála. Nem túl nagy, inkább egy kis összejövetel. Megörültem a hírnek, de sajnos Dia közölte, hogy azt a Fiút is meghívta, aki nagyon szerelmes belém. Ezzel még semmi baj nem lenne, csak hogy én nem viszonzom a fiú érzelmeit. Gondolkoztam, mi lenne, ha el sem mennék a buliba. De már csak Dia miatt se tehettem. Így hát este 6-kor a házuk ajtajában találtam magam. „Most még van idő elfutni” – gondoltam. De már túl késő volt. A Fiú, aki szerelmes belém, izgatottan rohant ki a házból köszönteni engem.

– Heló! – mondtam, és beviharzottam a házba.

A Fiú, aki szerelmes belém, idegesítően udvariaskodott, hogy segít felrakni a kabátomat a fogasra. Gyorsan ledobtam a bakancsomat, a kabátomat a szék-re hajítottam, majd bementem megkeresni Diát és a többieket. A nappaliban megláttam Vukit és Alexot, kicsit távolabb pedig Petrát. Beszélgetni kezdtem vele. Mellettem a Fiú, aki szerelmes belém, folyton bámult. Petrára néztem, és forgattam a szemem.

– Jaj, Szekibaba. A gyerek halálosan szerelmes beléd! – suttogetta Petra.

– Tudom, de annyira idegesít, hogy engem bámul – válaszoltam szintén suttogetva.

Szerencsére ekkor jött még egy fiú, és a Fiú, aki szerelmes belém, egy időre vele beszélgetett. Ez idő alatt Dia és Petra próbálták meggyőzni, hogy mennyire illik hozzám a Fiú, aki szerelmes belém. De én ebben nem értettem egyet velük.

– Lányok, engem ez a fiú nem érdekel. Én nem ilyet képzeltem el – próbáltam magyarázkodni.

– Hát milyen képzeltél el? Csak nem Zac Efront vagy Jaredet?

Lehajtottam a fejem. Pontosan ezeket a fiúkat képzeltem el.

– Jaj, Szeki! Ők poszteren tényleg jót mutatnak, de nem fogsz velük találkozni – világosítottak fel a barátnőim.

– De álmodozni szabad. Nem?

– Dehogyne! Ám most itt egy fiú, aki létezik, nem álom, és te nem adsz neki egy esélyt – mondta Dia, miközben egyre közelebb lőkött a Fiúhoz, aki szerelmes belém.

– Most pedig itt maradsz, és beszélgetsz vele! – parancsolt rám Petra.

Még tiltakozni se bírtam, mert mire észbe kaptam, hol vagyok, a kedves barátnőm már el is tűntek. Egyedül maradtam a Fiúval, aki szerelmes belém. Ő ennek látszólag nagyon is örült, nem úgy, mint én, ezért beszélgetni próbált velem. Nem sikerült az igyekezete, mert a beszélgetés valahogy így zajlott:

– Jó a buli, igaz?

– Aha.

– Néztem tegnap egy jó filmet. A te videoklipedet a youtube-on.

– Cool.

– Tizenhatszor megnéztem egymás után, pedig a dalt nem szeretem. Csak téged néztelek.

– Oh!

– Hallottad Rihanna új dalát? Egész jó. Meghallgatod? Ráraktam a mobilomra. Erre egy: te megörültél??? – pillantást küldtem felé.

– Van Simple Plan-dalomban is. Azt hallottam, hogy ők a kedvenceid.

– Ja.

– Esetleg valami olyan mondatot, ami egynél több szóból áll?

– Kopy le! Ez kettő volt.

Két perc hallgatás után, éreztem, hogy ezt azért nem kellett volna. A Fiúnak, aki szerelmes belém, hirtelen megváltozott az arca. Lehajtotta a fejét és most először nem nézett rám.

– Bocs. Nem úgy értettem – próbáltam magyarázkodni, de már túl késő volt. A Fiú, aki szerelmes belém felkelt, és elment. Megkerestem a barátnőimet, és elmondtam nekik, mi történt.

– Hát, Szeki... Nem is tudom, mit mondjak. Összetörted a szívét – mondta Dia. Meglepő módon még mindig nem éreztem semmit, sőt, még büntudatom sem volt.

Pár nap múlva találkoztam Petrával. Ő egy osztályba jár a Fiúval, aki szerelmes belém. Azt mondta, hogy nagyon letört és szomorú a fiú. Semmihez nincs kedve, és nem is beszél senkivel. Elgondolkoztam. Ez mind miattam van? Ennyire gonosz voltam? Petra szerint igen.

A hétvégén megint bulit szerveztek a barátnőim. Meghívták a Fiút, aki szerelmes belém. A buli 7-kor kezdődött, de a Fiú, aki szerelmes belém még fél kilenckor sem volt ott. Dia szerint el sem fog jönni. Próbálta hívni, de nem vette fel a mobilját.

Kilenc óra. A Fiú, aki szerelmes belém még mindig nem érkezett meg. Most már én is biztos voltam benne, hogy nem fog jönni. A Fiú, aki szerelmes volt belém talán örökre megutált.

Bálizs Anita, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

RÜGYFAKADÁS

Fekete István: Tüskevár (A mocsár és a nádas világa)

Egy városi gyereknek igazi, nagy kalandot jelent a lép, akár egy nagy dzsungel.

Tutajosnak Matula mellett bőven kijutott a látványból, kalandból, kellemetlen és szép élményből. A sűrű nádvilág sekély vizében gázolni nem a legjobb mulatság a borotvaéles levelek között. A sárban rejtőző szürös nádcsomkokra is ráléphet az ember, vagy térdig érő iszapban gázol cudar piócák között. A szürös-tüskés fű felsérti a bőrt, és milliárdnyi szúnyog csipkedését kell elviselni. A mocsaras rész aztán elmarad, és kitérül szemünk előtt a tó nyugodt felszíne, amelyen milliányi vízimadár ringatózik. Megtalálható itt a kanalgém, sirály hangoskodik. Amott egy szürke gém vagy gólya áll mozdulatlanul, a kiszáradt jegenyén meg halakra leső kárókatonák. Varjak, szarkák kárognak, fecsegnek, sárga, fekete nádirigók, bibicék, bakcsók, gyurgyalagok unalmaskodnak még akkor is, amikor minden más állat elhallgat, mert az égen megjelenik egy-egy ragadozó: barnakánya, réti sas, héja vagy vércse. A madár- vagy halhúst egyaránt kedvelik.

A vízben nyüzsögnek az ezüstös keszegek, rózsaszínű dévérek, az arany színű compó, a virgonc vadponty, a kele, a semmirevaló, apró küsz, kárász, durbincs. A sárba réticsikok fúrják magukat, de a csőrös-fogas, gonosz csuka őket is elkapja, azután meg őt az öreg harcsa. Ez a hal képes még vízimadarakat is lerántani. Ne feledkezzünk meg a vizek, vagy másképp tündérliliom levelein csúszó siklókról. Ez a kígyó faj nagy halpusztító, de a cinkefiókat sem veti meg, vagy a levelibékát. A rákokat csak a vidra szereti. Ők a vizek legfélelmetesebb emlőse.

Éjjel megnyugszik a lépvidék, elcsendesedik a sás suhogása, a pákák bólogatása. A fűzfák szomorúan hallgatnak, de az élet nem áll le. Kuvikok, fülesbaglyok röpdöcsnek hangtalanul a tölgyfák ágai közt, vagy ücsörögnek az öreg szilfa odvában, lesve az óvatlan pocokokat, mezei egereket, cickányokat. Sunyi róka jár a fűben az égerfa alatt, villámcsapta nyárfa csúcsán leskelődik a vadmacska... Feledhetetlen élményekkel, látvánnyal teli vidék ez egy fiatal fiú számára.

Sajnos ma már csak a természetvédelmi területeken találni meg ezt a világot, mert az ember mindent „civilizált”.

**Forgó Valentin, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Varázslatos éj

– Anyu, csak még egy mesét! – könyörgtem aznap este.
– Na jó, de csak egyet – mondta anya, és belekezdett.
– Minden este, amikor már a gyerekek elalszanak, a játékok életre kelnek.
– Még a porcelánbalerinám is? – szoltam közbe.
– Igen, még ő is. Minden este ő táncol a többieknek a szoba közepén – válaszolta anyu, és kiment a szobából, mert meg kellett etetnie Mircit. Ennyi volt hát az aznapi ráadásmese, de kíváncsivá tett: vajon hogy táncol a porcelánbalerinám? Elhatároztam, hogy egész éjjel virrasztok, de ez nem sikerült, mert öt perc múlva elaludtam. Nagyon furcsa álomban volt részem.

Azt álmodtam, hogy akkora voltam, mint egy játékbaba. És mit láttam? Minden játékszerem életre kelt. Leugrott a polcra a bohóc, és táncolt. A fülesmackó is előbújt, ő is ropta a táncot. A legszebb mégis a porcelánbalerina volt, aki kecsesen lejtett gyönyörű rózsaszín ruhájában. A nagy csodálkozástól leestem az ágyról. Szerencsére egy párnára pottyantam. Az összes játék oda-sereglett.

– Ki vagy te? Egy új játékbaba? – kérdezték.
– Én vagyok az, Lili. A gazdátok. Csak valamitől összementem.
– És szeretnél visszajutni az ágyba?
– Igen.
– Akkor segítünk – kiabálták kórusban. Hoztak egy kötelet, átvették a kilincsen, a másik végét a derekamra kötötték, és elkezdtek felfelé húzni. Most már gyerekjáték volt visszamászni az ágyba. Kényelmesen elhelyezkedtem a párnán, hogy jól láthassam a táncolókat... és akkor felébredtem.
– Csak álom volt – gondoltam szomorúan –, de kár, hogy nem fejeződött be! Ha visszaalszom, talán folytatódik.

És hogy biztos folytatódjon az álom, a balerinát az éjjeliszekrényemre helyeztem.

Még most is ott mosolyog rám, ha azóta el nem tört.

**Horváth Blanka, 5. osztály
Jovan Mikić iskola, Szabadka**

Kedves Pajtások!

Ki tudja megmondani, miért halmozza a kamasz fiú (Drobina Norbert, Topolya, Csáki Lajos iskola) a lányok negatív tulajdonságait, ha a fogalmazás végén mindennek ellenére bevallja, hogy a lányok fontosak számára. És miért van az, hogy egy másik írásban (Bálizs Anita: Szomorú történet egy fiúról, aki szerelmes belém) a reménytelenül szerelmes fiú szomorúságának okozója sem közömbös végül hódolója iránt? Lehet, hogy az ellentétre építkező nagyszerű fogalmazások csak megerősítik azt, amit a mai Rügyfakadás többi írása felfed: az oroszlámosi Dóró Oxáné, aki már néha gondol a szerelem, vagy a bácskerteszi Császár Nikoletté, aki a diákszerelmet is a boldogság forrásának tartja, de az adai versek is a két nem közötti szimpátiát sejtetik.

Bálint-, azaz Valentin-nap közeledtével a fenti írásokkal kívánok nektek felejthetetlen, szép élményeket.

A múlt heti küldeményeket a következőknek köszönöm:

Csantavér: Hubai Dóra, Pátrik Arnold, Pesti Enikő és Vituska Olivér;

Kisorosz: Martonosi Máté és Paksi Réka;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Tóth Johanna (2 írás); **Jovan Mikić iskola:** Bábity Aida, Horvát Andor, Horváth Blanka (2 írás), Kovács Attila, Péter Attila, Sziveri Dóra és Visnyei Anikó; **Október 10. iskola:** Dudás Ildikó, Horvát Ibolya, Köteles Endre és Mihályóvity Szintia;

Újvidék, Petőfi Sándor iskola: Bálizs Ágnes, Bálizs Anita, Hajnal Regina, Mendrei Andrea, Olajos Teodóra, Petrušić Dorotea és Tápai Ramóna.

Remélem, a felejthetetlen élmények versbe, fogalmazásba kívánok hozni majd. Addig is szeretettel gondolok rátok:

Tomán Mária

A verseny

Hol volt, hol nem volt, ahol a vasút kétfelé ágazik, az én otthonomban északa egy csoda történt. Az ágy alól, ahol a játékok alszanak, fura zümmögésre ébredtem. Letérdeltem, és láss csodát! Színes fények villogtak és nagy volt a zsvjav, alig láttam valamit a tolongó szájtátikáktól. Csillogó autók készültek versenyezni a hihetetlenül sima autópályán. A piros autóban Tork bőgette a motort, a kék autóban Nóló rakta a lábát a gázpedálra. Az órán elindult a vizsszszámolás, és megkezdődött a verseny. Alig lehetett figyelemmel kísérni az eseményeket. Egy váratlan pillanatban a Metálos Tork kisodródott, és néhányat pörgött a levegőben. A különböző színű és formájú játékok a fejükhez kaptak. A fura zörejek hallatára anya benyitott a szobába, így nem láthattam a verseny végét.

**Kocsis Károly, 2. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse**

**Dragičević Roxána
szabadkai tanuló
versillusztrációja**

MENŐ FEJEK

Mark Wahlberg

A Max Payne – Egyszemélyes háború című akciófilm sztárja Bostonban született, számos balhét megúszott, amíg végül az álmogárban elfogadták olyannak, amilyen...

– Tudtommal viharos gyermekkorod volt.

– Jól tudod. A legkisebb királyfinak születtem a kilencgyermekes családban, majdnem mint a mesében, még hozzá Boston egyik eléggé zűrös déli külvárosában, Dorchesterben. Tizenvalahány évesen – tehát nagyon fiatalon – volt egy legális állásom, árufeltöltőként dolgoztam egy élelmiszerüzletben. Háromheti meló után vettem magamnak egy 325-ös BMW-t. Máshonnan is befolyt egy kis mellékes, nem tagadom: csibész voltam, üzleteltem itt is, ott is, vagánykodtam...

– Le is csuktak.

– Igen... a rács mögött azonban megláttam a fényt az alagút végén. Ez az élmény a börtönben katolikus hívőt varázsolt belém és Marky Mark néven születtem újjá, be is robbantam aztán a hiphop-köztudatba. Tévedésből csatlakoztam a New Kids On The Block jólfésült imidzséhez, ám gyorsan kiléptem a projektből, és megszületett a „saját gyermek”, a Marky Mark and the Funky Bunch néven anyakönyvezett team. Megtaláltak a filmesek is, szerepeltem az Apácashow 2. – Újra virul a fityula című vígjátékban.

– Végül találkoztál két „fontos” emberrel.

– Úgy van. A kilométer-számláló az ő felbukkanásukkal indult, vagyis a színészi pályafutásom ekkor vette kezdetét. Panny Marshall rendező és a dagi sztár, Danny DeVito nem erőltették, hogy mindenáron reppet játsszak, mondták, próbálkozzak valami más-

sal. Így lettem a Reneszánsz ember című film sztárszereplője. Én, a balhés bostoni srác ekkor már tudtam, hogy tulajdonképpen mindig is színész akartam lenni. A szakmát Penny Marshall húszhetes gyorstalpalójában tanultam meg. Leonardo DiCaprióval az Egy kosaras naplóját vittem sikerre, szerepeltem a Rettetés című thrillerben. A Boggie Nights című alkotásban csinos stábbal dolgozhattam (Burt Reynolds, Julianne Moore, William H. Macy, Philip Seymour Hoffman).

– Most már nem volt megállás.

– Nem! Olyan filmek következtek, mint a Robbanófejek, a Sivatagi cápák, A bűn állomásai, a Viharzóna, A majmok bolygója, a Rocksztár, a Charlie kettős élete, Az olasz meló, a Multik hazai!, a Négy tesó, a Legyőzhetetlen, A téglá, az Orvlövész, Az éjszaka urai, Az esemény és végül a Max Payne – Egyszemélyes háború című akciófilm, amely óriási sikerrel fut a mozikban. John Moore a rendező. A történet sztárja, ez a Max Payne a New York-i alvilág mélyébe száll alá, hogy megbosszulja a családjá elleni merényletet. Az elkövetők egy ismeretlen drog hatása alatt cselekedtek. Max Payne tagja lesz a bandának, azt gondolja, hogy így könnyebben leplezheti le a családjá gyilkosait. A misztikus akciófilmet leginkább egy Mátrixba oltott A Bourne rejtélyeként emlegetik a beavatottabbak.

– Leggyakrabban problémás alakokat formálsz meg – átütő erővel. Hogyan tudod a mélyen gyökerező érzelmeket előcsalogatni magadból?

– Csak csettintek, és már jön is. Velem már annyi minden történt az életben. Hát... így. Tudod, alapjáraton én csöndes srác vagyok. Igaz, néha ugatok, sokat jár a szám, de eddig még senkit sem haraptam meg, hahaha. Fiatalon sok hülyeséget csináltam, de ahogy öregszem, szépen lelassulok. Ha nekem akkoriban lett volna valakim, akire fölnézhetek, nem lépek rá a rossz útra. Mindegy, elmúlt. Ma más ember vagyok, ma sokat akarok dolgozni. Ha hinni lehet az előrejelzéseknek, akkor legközelebb Darren Aranofsky „küld a padlóra”, az „Irish” Micky Ward bokszoló életét feldolgozó The Fighter című filmben.

B. Z.

Tarolhat a Coldplay a brit díjátadón

Két előadó/zenekar összesen hét jelölést kapott a British Awards 2009-en. A nemrég köztudatba robbant Duffy lehet a nagy áttörő, övé lehet a legjobb szám (Mercy), és a legjobb album, a Rockferry.

Nála több jelölést csak a Coldplay söpört be. Chris Martin csapata lehet a legjobb unblock és élőben, valamint ők is megkaphatják a legjobb lemez és EP díját is. Az eredményekben szakmai zsűri dönt, az viszont mérvadó lehet, hogy a walesi Duffy albumát vették meg legtöbbször 2008-ban.

Ami viszont meglepetés, hogy az eddig az angol énekesnők trónján ülő Didót letaszító Leona Lewis mindössze egy kategóriában izgulhat a február 18-án tartandó gálán, és a legjobb dalhoz is a közönség szavazta be, nem a zenei berkek. Úgy tűnik, hiába a népszerűség, és a nagy sajtóvisszhang, Leonát csak a hallgatók szeretik, a szakma nem. Persze az utóbbi teljesen lényegtelen.

A gálának lesz egy nagy különlegessége is. Fellép majd egy olyan csapat, akik már régen túl vannak a fénykorukon, ettől függetlenül viszont sorra gyártják a leme-

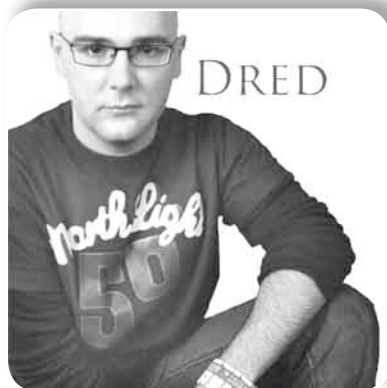

zeket, a legutóbbi 2007-ben jött ki tőlük, mégpedig a Disco4. Ők a Pet Shop Boys. Nagy csemege lesz élőben megnézni az eseményt.

Említésre méltó érdekessége még az estének, hogy az Obama-kampány során sokat emlegetett Beyoncé és férje, Jay-Z egyaránt besöpörheti a legjobb nemzetközi női, illetve férfi előadó díját.

2008 legtöbbször játszott magyar dalai

A lista alapján kiderül, hogy mely 40 magyar slágert játszották a legtöbbször 2008-ban a magyar rádiókban. A rangsor az összes monitorozott rádió adatai alapján készült.

1. Dred – Változnak az idők (Dred Music)
2. Zagar feat. Underground Divas – Wings Of Love (CLS Music)
3. Groovehouse – Tűz és víz (EMI)
4. Hooligans – Eljátszott gyémánt (EMI)
5. Crystal – Elmegyek (EMI)
6. Unique – Tükör (Magneoton)
7. Magna Cum Laude – Színezd újra (Magneoton)
8. Bon Bon – Varázsjel (EMI)
9. Csézy – Szívverés (Magneoton)
10. Dj Kincses feat. Warez – Felhők közt a nap (CLS Music)

11. Csézy – Általad vagyok (Magneoton)
12. Kovácsovics Fruzsina – Hazatalálsz (EMI)
13. Magna Cum Laude – Gondatlanságból elkövetett emberölelés (Magneoton)
14. Király Linda – Cant Let Go (King Music)
15. Dj Szatmári – Hazudj még
16. Emilio – Miért búcsúznánk? (Universal Music)
17. Létray Ákos & Zsédényi Adrienn – Valahol... (Magneoton)
18. United – Ébredj fel! (Zenepont Hungary)
19. Cserháti Zsuzsa & Oláh Ibolya & Caramel – Egy elfelejtett dal (Sony BMG)
20. Unisex – Ez én vagyok (Magneoton)
21. Péterfy Bori & Love Band – Vámpír

22. Varga Feri & Balássy Betty – Randevú (Magneoton)
23. Magna Cum Laude – Átkozott nők (Magneoton)
24. Sugarloaf – Barbie (Universal Music)
25. Lányi Lala – Szeress! (Magneoton)
26. Desperado – Kerek az élet (Sony BMG)
27. Karányi – My Baby My (CLS Music)
28. Fiesta – Gyűlölve szeretni (Universal Music)
29. Hooligans – Rajtad múlt (EMI)
30. Szekeres Adrienn – Pizskos tánc (Magneoton)
31. Kaukázus – Szalai Éva (Te vagy a mindenem)
32. Dure – Nem ismerlek már (CLS Music)
33. Josh és Jutta – Elszakított régi emlék (Magneoton)
34. Gáspár Laci – Engedj el (EMI)
35. Josh és Jutta – Egy álomsziget (Magneoton)
36. Republic – Gyere közelebb, menekülj el (EMI)
37. Dobrády Ákos – Hallgass a szívedre (Magneoton)
38. Bartók Eszter – Üvegvilág (Tom-Tom Records)
39. Széles Izabella – Senki más
40. Cozombolis – Fülíg ér a száj (Universal Music)

Ki gondolta volna, hogy négy „kiöregedett” srác, akikért egykoron, 1990 és 1996 között tinilányok ezrei rajongtak, 2005-ben felnőttként ilyen hatalmas sikerrel tér vissza a zenei életbe: hódít meg új korosztályt, vagy hódítja meg újra egykori, időközben többségében szülővé vált rajongóit.

Take That

Az úgynevezett tinicsapatokkal az a legnagyobb baj, hogy hamar kiöregsznek, és elveszítik rajongótáborukat, a gyorsan változó tizenéveseket. Ebből a kategóriából csak a birminghami Duran Duran és a norvég a-ha tudott sikeresen kilépni, felnőttegyüttesként is érvényesülni. Na meg mostanság a manchesteri Take That. Gary Barlow-ék az utóbbi két évben sikert sikerre halmoznak, igaz, szinte csak Nagy-Britanniában. 2006 novemberében

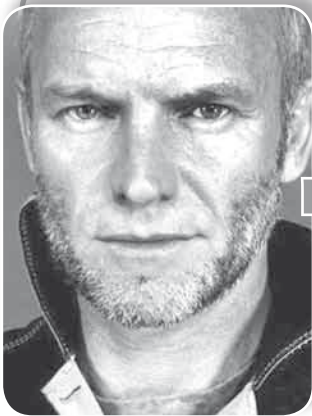
A Take That és Robbie

kiadott Beautiful World című stúdiólemezüik a brit zenei piacon 2006 második és 2007 negyedik legvásároltabb hanghordozója. A szigetországban eddig két és fél milliót, világszerte további félmilliót adtak el belőle. A BRIT Awardson, a legrangosabb brit zenei díjak kiosztóján tavalyelőtt a Patience, tavalay a Shine című dallal a fiúk kapták meg a legjobb brit kislemez díját. Nagy-Britanniában 2008. október 31-étől ők tartják a leggyorsabban elfogyott belépőjegyek rekordját. Az idei nyári brit turnéjuk 600 ezer jegye öt óra alatt kelt el. Ötödik stúdióalbumuk The Circus címmel december 1-jén került a boltokba. Odahaza egy hónap alatt 1 445 709 példányt értékesítettek belőle. Ezzel 2008-ban Duffy korongja, a március 3-án megjelent Rockferry mögött a második legkelendőbb hanghordozó volt a szigetországban.

Robbie

Robbie Williams 1995-ben intett búcsút társainak, akik egy válogatáslemez erejéig négyesben még folytatták pályá-

futásukat. Az énekes legutóbbi stúdióalbuma, a Rudebox 2006 októberében látott napvilágot. Szépen fogyott ugyan, de a kritikusok többsége és sok rajongó is alaposan lehúzta, mondván: ez a leggyengébb munkája. Robbie a közel-múltban (újabb) érdekes bejelentéssel szolgált. Honlapjának a csak előfizetők számára elérhető részén (Inner Sanctum, vagyis Belső szentély a neve) azt írta, hogy szívesen visszatérne egykori társaihoz. „Amióta elhagytam a Take Thatet, szeretnék megint együttesben dolgozni. Ez sokkal jobb móka, mint szólóban zenélni. Irigykedve figyelem Garyéket, mennyire jól érzik magukat. Az évek során mindannyian érettebbek lettünk, mára a régi ellentétek eltűntek” – írta. Nem valószínű, hogy Robbie visszatérne a Take Thatbe; nyilván nem is gondolja komolyan, csak az újságok címlapjára akart kerülni. Az új évezred brit zeneiparájának legsikeresebb előadójaként ezt egyszerűen nem teheti meg. A saját karrierjét tenné vele tönkre.

Alig lehet ráismerni!

ám díjat ő is adott át, még hozzá régi jó barátjának, Bruce Springsteennek, aki A pankrátor című film betétdaláért kapta meg az aranyoszobrocskát. Színpadra lépésekor sokan alig ismerték fel az énekest, az ő elmondása szerint viszont nagy sikere van a szakállnak is, és az új színnek is. Rajongói ugyanis imádják kedvencük új külsejét. Nincsenek azonban ezzel egyedül, hiszen az énekes feleségének is sikerült elnyerni a tetszését. Az 54 éves Trudie Styler ugyanis kifejezetten izgatónak találja férje arcszórétét.

Meglepő átalakuláson ment át minden idők egyik legnépszerűbb és legsikeresebb énekes, Sting! A nagyvilág minderről a január 11-én megrendezésre került Golden Globe díjátadón szerezhetett tudomást, ahol az egyébként szőke hajú Sting sötétbarna frizurával, és hosszú, szintén barna színű szakállal jelent meg. Bár az énekes nem volt jelölve a rendezvényen,

Lady Gagának elege van

Mégedig abból, hogy hol Christina Aguilerahoz hasonlítják, hol Madonnahoz. Most épp azon fakadt ki, hogy az 50 éves divával említették egy lapon. Gaga azon van, hogy lerázza magáról azokat a sértő megjegyzéseket, melyek szerint Madonnát másolja. Saját elmondása szerint neki egyéni stílusa van.

Just Dance című felvételével Lady Gaga már meghódította az egész világot, hisz ezen a héten az angol és az amerikai kislemezlistán is az első helyen tanyázik. Ha ez még nem lenne elég, a Világ TOP 40 hanghordozójának listáján is a dobogó legfelső fokán találjuk. A rajongók Gagát Madonnahoz hasonlították, ami persze nemcsak zavaró, hanem hízelgő is egy-

ben. A brit The Sun magazinak nyilatkozta a minap Lady Gaga: „Nem egy szörnyen rossz összehasonlítás, de azt szeretném, hogy művészként tiszteljenek a saját stílusomban. Bowie, Prince és Grace Jones mind híresek voltak a saját stílusuk és divatjuk miatt. Úgy gondolom, hogy ez egy olyan hagyomány, amelyet a popsztároknak kellene fenntartaniuk.”

SCHEIN GÁBOR

Lázár!

(Részlet)

M családjában a némaság az élet mindenki számára érzékelhető, kézzelfogható fluiduma, kezdeti és végső anyaga volt, amely főként a férfiak áthatolhatatlan magányából áradt széjjel. Úgy képzelem őket, mint iszonyú levegőtlenységben egymás mellett álló testeket, amelyek kölcsönösen magukba szívták egymás magányát, megették, megemésztették és újra megették, mígnem egy anyaggá váltak, most már igazán egymás rokonaivá, miközben nem akartak mást, mint szabadságot és függetlenséget, valamit, amit sem a hasonlóság, sem az ösztönös taszítás nem emészthet meg, valamit, ami ellenáll ennek a magánynak.

Amikor M. ott feküdt a kórházi ágyon, és már semmiféle örömet nem okozott neki, hogy látja a fiát és a feleségét, sőt bosszúságot, mert már nem hozzájuk tartozott, csak ők ezt ostoba, már gépies bátorítgatásaikkal, hogy tartson ki, szedje össze magát, még nem akarták tudomásul venni, egyszerre ébredt benne megadás a magány e végső, néma anyagának, és a valószínűtlen felszabadulás már kiélvezhetetlen mámor, hogy az utolsó pillanatban mégis sikerült kilépnie a testeknek ebből a levegőtlen közelségből, mert nem azok közt kell meghalnia, akikkel élt, hanem új ismerősök, fiatal ápolónők között, akikről azonkívül, hogy jó megérinteni őket, semmit sem tud, és akik ugyanígy nem tudnak róla semmit, bár ösztönösen talán mindent sejtjenek.

És a testeknek ez a levegőtlen, néma egymás mellett állása valóban történeteket teremtett, elhallgatott történeteket, amelyek a nemzedékek egymásutánjában még áthatolhatatlanabbá tették a némaságot, eltörölve eredetének minden nyomát. M. apjának három testvére volt. Egy fiú és két lány. Péter különböző változatokat hallott arról, de ezek közül egyik sem tűnt hitelesnek, miképpen volt lehetséges, hogy az egyik lány és a fiú, akinek már családja is volt, nem szerezték meg a magyar állampolgárságot, pontosabban nem is tudták, hogy meg kellene szerezniük. Megmaradtak a család eredete szerint lengyel állampolgároknak, „galíciai zsidóknak”. Így amikor 1941 júliusában a minisztertanács rendeletet adott ki az országban élő összes lengyel állampolgár, azaz – mivel Lengyelország akkor éppen nem létezett – állampolgársággal nem rendelkező, „hontalanok” és házastársaik összegyűjtéséről, a két testvér és a fiú családja is azok között volt, akiket először vitt el egy marhavagon, vissza oda, ahonnan jöttek, vagy jönniük kellett volna, egy legendabeli tájra, kitasztva őket minden

elmesélhető történetből, csupán azt engedve meg nekik, hogy magukkal vigyék e sehol sincs földre egy koffernyi személyes holmijukat. A csendörök éjszaka jöttek értük. Másnap reggeltől estig esett az eső, szemerkélt, aztán rákezdett, apró cseppekben szakadt, majd megint csillapodott valamicskét. Minden szürke volt, és a család reggeltől estig szaladgált a Páva utcába, ahol a csendörök a hontalanokat gyűjtötték, odahordva, amit össze tudtak szedni, cipőt, kabátot, kenyeret. Hogy csizmát is kellett volna vinniük, az nem jutott eszükbe, és ez később a vétkes lajstromában külön tételként szerepelt. Közben M. unokabátyja, aki korábban, míg erre lehetősége volt, magyarosított néven csatárt játszott egy dunántúli város futballcsapatában, és ezért szintén megvolt az állampolgársága, az utolsó pillanatban megpróbálta kimenteni a szüleit, vagy ha ez nem sikerül, legalább elintézni, hogy ő is velük mehessen. Ehhez felhasználta kapcsolatait, de a klub előljárói értésére adták, pontosabban sejténie engedték, jobban teszi, ha nem érdeklődik, a szülein már úgysem segíthet, magát viszont könnyen bajba sodorhatja.

Egy másik, legalább ennyire legendás változat szerint mindaz, ami történt, egy tévedés következménye volt. M. dédanyja, mert bizony idáig kell visszahátrálnunk az időben, ha egyáltalán idő ez még, és nem valami más, épp olyan mese, mint a halászé meg a tündéré, M. dédanyja tehát első férje halála után, a tőle maradt négy kisgyerekekkel együtt, egy galíciai zsidóhoz ment férjhez, aki nem sokkal később szintén meghalt, és a család visszaköltözött Magyarországra. M. nagypapjának azonban meggyőződésévé vált, hogy ő nem Budapesten, hanem Lengyelországban született, ezt diktálta be a hivatalos helyeken, minden papírján ez szerepelt. És bár e tévedése tette őt dacos, érzékeny, igazságszerető és nyugtalan, egyszóval mesebeli pátriárka helyett, ha nem is élő emberré, de legalábbis alkalmassá arra, hogy egy valóságos történetben szerepeljen, ugyanzen csökönös tévedése miatt lett a családban

Kedves Olvasó Tanulók!

Holokauszt-, család- és apatörténet Schein Gábor Lázár! című regénye. Ha az előző heti Hrabal-történet a szellemes/vicces ironia hangján mutatja be a címszereplő kisfiú világát, a Schein-történetben ezt a családon belüli elbeszélői látószöveget a tragikus ironia teszi döbbenetessé. Vizsgáljátok meg e szempontból a levéltári dokumentumból idézett parancsnoki levelet! Mi a véleményetek róla?

Jó munkát!

Bence Erika

mindenki lengyel állampolgár. Később az egyik lány a férje után magyar iratokat kapott. Nem gondolhatta, hogy ez tíz év múlva életről és halálról fog dönteni. M. apja azonban talán igen, aki valamikor a harmincas évek végén anélkül adott be honosítási kérelmet, hogy szólt volna a szüleinek és a testvéreinek. Ekkoriban egy zsidónak szinte már semmi esélye nem volt a magyar állampolgárság megszerzésére, talán ő is bizonyos kapcsolatok révén jutott hozzá, tehát valószínűleg nem az a döntés bízott rá, hogy mindenki megkapja-e a családban a túlélés esélyét, vagy csak ő, hanem hogy saját magát kimentie-e a többiek közös sorsából. A húgát, valamint az öccsét, a sógornójét és az ő alig férfikorba lépett fiukat a többi „quislinggel”, azaz kollaboránssal együtt a galíciai Kolomeába szállították. Quisling: ez a szó, az egykori norvég miniszterelnök neve, egy tábori levelezőlapon érkezett vissza az itthoniakhoz, így mesélték legalábbis. M. nagybátyja egy alkalommal azt írta, hogy egy odavalósi családnál laknak, a húga sokat énekel a kisfiúnak, de éneklés közben mindig elsírja magát. A kisfiú egyszer megkérdezte tőle: „Miért sírsz, te is quisling vagy?”

Péter ezt a levelezőlapot sosem látta, nem maradt meg. Én láttam ilyen lapokat, ceruzakapszival írták őket, mára szinte teljesen olvashatatlanra kopott rajtuk az írás, és a papír is elszürkült. Nem tudom, kérdezhetett-e ilyet egy kisfiú 1941-ben.

Egy másik lapon M. nagybátyja arról számolt be, hogy az őszi nagy ünnepeken vendégségbe hívta őket a kolomeai főrabbi. A vendégségben bizonyára elhangzott az a régi történet, megint egy legenda, hogy a piactérről nem messze álló kistemplom tornyának csúcsán miért van a keresztre héberül felírva Isten neve. Sok-sok évvel azelőtt, amikor a város katolikusai elhatározták, hogy templomot építenek maguknak, az építészek és a közösség tagjai ijedten látták, hogy a felépült templom egy kicsivel mindennap mélyebbre süllyed a földben. A kolomeai pap és a püspök nem tudta, mitévő legyen. Valaki végül azt tanácsolta, forduljanak Hájim rabbihoz, aki Csernovicból érkezett Galíciába, és közismert

volt jámborságáról. A püspök elment Hájim rabbihoz, és ő ezt válaszolta neki: „Én sem tudok segíteni, püspök. Itt csak a Mindenható segíthet. Írasd a kereszt csúcsára a nevét, és ha meglátja, hogy fennen dicséritek, talán megkönyörül.” Így is tettek, és a templom attól kezdve nem süllyedt tovább. Így lett a kolomeai az egyetlen katolikus templom, amelyen Isten neve héberül áll. E történeten M. nagybátyja és a rabbi bizonyára együtt nevettek, majd annál inkább elszomorodtak, mert ezek az idők régen elmúltak. Mielőtt az oroszok elfoglalták Lemberget, az ott élők többsége Kolomeába, majd onnan a román határon át Csernovicba menekült. Sokan voltak azok is, főleg a cionisták, akik az orosz támadás hírére Lengyelország németek által megszállt része felé vették az irányt. Aki Galíciában maradt, bevárva előbb az oroszokat, majd a németeket, a legrosszabbnak tette ki magát. M. nagybátyja azt írta, a kolomeai rabbinál nagy ünnepben volt részük. Kukoricát ehettek főtt krumplival.

Ezt a történetet, amelyet senki sem tudott elmentmondások és nyilvánvaló hiányok nélkül végigmesélni, Péter és M. együtt hallották először. M. korábban csak annyit tudott, hogy a nagybátyját és a nagynénjét „elvitték” és „nem jöttek vissza”. A tábori levelezőlapokról azonban sosem szerzett tudomást. Az utolsóról sem, amely 1941 decemberében kelt, és ez állt benne: „Most éjjel van, szednek bennünket össze, és nem tudom, mi lesz a sorsunk.”

Ezt írta M. nagybátyja, de vajon nem azt jelenti-e ez a mondat, „tudom, mi lesz a sorsunk, és ti is tudtátok, amikor magunkra hagytatok a Páva utcában”. Ami történt, nem következett semmiből, odakerültek, megölték őket, és ez mégis sors, hiszen amit annak nevezünk, volt-e valaha más, mint tévedések, csalások, hiábavaló szándékok át- meg átrendeződő serege, amit, hogy képesek legyünk elviselni, felfokozva és felékesítve útnak tekintettünk? M. nagybátyja nem ezt írta, de a mondat után következő csönd, amit oda kell éretnünk, ugyanúgy valami ilyesmit fejez ki, mint a te némaságod. Hányszor ismételted, hogy megóvj nemcsak a vakhitektől, de a reményektől is, és mennyire nem tudtam elviselni ama sokat hallott mondat reménytelen egyszerűségét, hogy „az ember megy, megy, azután fölbukik”. M. családjának történetét a te nyelveden kellene elmesélnem, olyan nyelven, amelyben nincs se remény, se reménytelenség, amelyben nincs semmi túlzás, csak pontos és mindent tekintetbe vevő öngyűlölet. Ám ezt te sem gyakoroltad eléggé mértéktelenül, ahhoz, bár titkoltad, túl érzelmes voltál. Ha félelem és magad iránti szeretet nem is, egy kis önsajnálát maradt benned.

Abban a házban, amelynek udvarán Péter anyja, hiszen ki más lehetett, M.-et – újjai közt néhány szál gyöngyvirággal – lefényképezte a fiával, az elhurcoltakról biztosan nem esett szó, ahogyan arról sem, mit is jelent, hogy M. apja

ezután feleségétől-gyerekeitől kikeresztelkedett evangélikusnak. Miért esett volna? A kétes és kideríthetetlen előzmények után a végeredmény túlzottan világos volt. És amióta Péter fel tudta mérni, éppen ez, a végeredményeknek ez a világos tudása tette türelmetlenül élessé a körülötte élők, elsősorban a férfiak tekintetét, és legfőképpen az apját. Mintha mindannyian egy számítás végösszegei lettek volna, amelyek levezetését, esetleges hibáit nem volt módjukban megismerni, sőt minden ilyen fáradozás fölösleges is lett volna, mert a végösszeg egyedüli helyessége nem a levezetésből, hanem abból a bizonyosságból fakadt, hogy életükön nem lehet változtatni, és akárhogy tiltakozik ellene, Péter is ezt fogja megismételni.

Az elhurcoltak halálának körülményei a család előtt rejtve maradtak. Az otthon maradt lánytestvér 1942 végén találkozott egy gépkecsvezetővel, aki akkoriban Kolomeában járt. A férfi azt mondta, mielőtt lelőtték a foglyokat, velük ásatták meg a sírjukat, és mozgott még a föld, miután a katonák betemették a gödröket. A Magyarországról kitelepítettek többségét Kamenyec-Podolszka irányították, ahonnan néhány héttel korábban vonultak ki az oroszok. Augusztus végén egy SS-alakulat és egy magyar utászszakasz fogta körül a tábort, és a foglyokat gyalogmenetben útnak indították. Tizenöt kilométeres gyaloglás után bombáktól felszaggatott tájra értek. Ott megparancsolták a foglyoknak, hogy vetkőzzenek le, majd legéppuskázták őket. Ezt láthatta a gépkecsvezető.

De M. nagybátyja nem Kamenyec-Podolszka-ból, hanem Kolomeából küldte a tábori lapokat, és 1941 telén még biztosan mindenki élt. Mi történhetett? A körzetben egy évvel később újra volt kit összegyűjteni. Egy archívumban megtaláltam annak a rendőrpáncsnoknak a jelentését, aki 1942 szeptemberében a kelet-galíciai zsidók áttelepítését vezette. Wassermann csapatvezető 14-én arról tett jelentést feletteseinek, hogy a hónap első napjaiban, hála az akció pontos előkészítésének, nem kevésbé a bevetett rendőri és egyéb erők zökkenőmentes együttműködésének, minden ellenállás nélkül sikerült Kolomeába szállítaniuk a környékbeli településeken, Skolében, Stryjben és Hodorovban élő zsidókat. Itt szeptember 7-én mindenkit a munkahivatal gyülekezőterére rendelték, hogy regisztráltassa magát. 5300 fő jelentkezett, majd a lezárt zsidónegyedből Wassermann emberei további 600 főt vezettek elő. A vagonok feltöltése még aznap este befejeződött, egy-egy vagonba 200 embert zsúfoltak. Könnyen kiszámolható, hogy ehhez huszonnégy vagonra volt szükség, mert valamivel több mint ezer embert átadtak a biztonsági rendőrségnek. És itt folytassa Wassermann csapatvezető: „Nappal szörnyű hőség uralkodott, ami az egész akciót erősen befolyásolta, és nagyon megnehezítette a szállítást. A vagonok előírászerű beszögelése és leplombá-

lása után a szerelvény este kilenckor indult útnak Belzec felé. A beálló sötétségben néhány zsidó a szögcsatlókat eltávolítása után átpréselte magát a szellőzőablakon, és szökni próbált. Egy résztükkel a szerelvényt kísérő csapat lőtte agyon, más részükkel a pályaudvari őrség és más rendőri erők végeztek. A szállítmány minden érdemleges esemény nélkül érkezett meg Belzecbe, bár a vonat hosszához és a nagy sötétséghez viszonyítva az őrség gyengének bizonyult. Szeptember 7-én körülbelül 300 öreg, rossz állapotú, szállításra alkalmatlan zsidót exekutáltunk. Az áttelepítésről szóló szeptember 4-én kelt parancs szerint az exekutáláshoz gépkarabélyt használtunk, csak kivételes esetekben került sor pisztolyhasználatra.” A következő napokban Kolomea tágabb környékéről, Kutyból, Koszovból, Horogyenkáról, Zaplatovból és Sznyiatinból is összegyűjtötték a zsidókat, összesen 8205 főt. Az akció során „az ismert okokból” 400 főt lőfegyverrel kivégeztek. „A Kolomeában megtöltött 10 és a Horogyenkán megtöltött 10 vagon túlterheltsége, tekintettel a nagy hősségre és a zsidók elgyötörtségére, annyira katasztrofális volt, hogy ez a körülmény veszélyeztette a szállítást sikerét.” Ennek ellenére ez a szerelvény is megérkezett Belzecbe, bár a zsidók a sötétség beállta után minden egyes állomáson, ahol a vonatot félreállították, megpróbálták kitörni, de az időben érkező erősítésnek köszönhetően minden ilyen kísérlet sikerült megakadályozni, vagy a menekülőket agyonlőni. Wassermann itt azt is megjegyzi, hogy „a zsidók a hősség hatására minden vagonban meztelenre vetkőztek”. Közben a Kolomeában kapott mozdony Sztanyiszlavban elromlott, és a javítás másfél órát vett igénybe. A második szállítmány Lembergben további 1000 fővel gyarapodott. Ugyanitt lecserélték a mozdonyt is, de az új mozdony annyira öreg volt, „hogy a továbbhaladás csak állandó megszakításokkal volt lehetséges. A lassú zötykölődést ama zsidók, akikből még mindig nem fogyott ki az erő, arra használták fel, hogy az erőszakkal nyitott nyílásokon átpréselve magukat a menekülésben keressenek menedéket, mert a lassan haladó szerelvényről leugorva csak könnyebb sérülésektől kellett tartaniuk. Hiába figyelmeztettem a mozdonyvezetőt, hogy menjünk gyorsabban, ez lehetetlen volt, és a nyílt pályán való ismételt veszteség is mind kellemetlenebb lett. A hőség hatására a zsidók közt egyre nőtt a pánik. A vonat kiürítésekor 200 holttestet találtunk a vagonokban. A vonat 18 óra 45 perckor érkezett Belzecbe, és a szállítmányt 19 óra 30 perckor adtam át az ottani tábor parancsnokának. A szállítás közben eltűnt zsidók számát a jelzett nehézségek miatt nem lehet pontosan megadni. Feltételezhető, hogy menekülés közben legalább 113 főt lőttek le vagy tettek más módon ártalmatlanná. Az akció során semmilyen különleges esemény nem történt. A bevetett rendőri erők együttműködése a biztonsági rendőrséggel zökkenőmentes volt.”

Szinte kész az Internet Explorer 8

A Microsoft kiadta az Internet Explorer 8 második bétáját. A múlt év márciusában megjelent első bétát még fejlesztőknek szánta a cég, a második azonban már hétköznapi fogyasztásra alkalmas, otthoni felhasználók is bátran fellelphetik. Az IE8 főleg a használhatóság és a biztonság terén hoz újdonságokat, de a webes szabványok támogatása is sokat fejlődött, aminek eredményeképp a böngésző lényegében az összes standarddal kompatibilis. Emellett a fejlesztők nagy hangsúlyt fektettek a sebességre is, amely miatt az Internet Explorer 7-et sok kritika érte.

Kényelmesebben használható

A Microsoft számos tesztet és kutatást végzett annak érdekében, hogy a lehető legtöbb információt gyűjtsen be az emberek böngészési szokásairól. Ezek alapján a cég arra jutott, hogy a felhasználók idejük 80 százalékában olyan weboldalakat keresnek fel, amelyekre korábban már jártak, ezért az IE8-ban ezek könnyen elérhetővé váltak. A böngészőben megjelent a Firefox 3-ból már ismert smart address bar, vagyis okos címsor, amelyben az előzmények, könyvjelzők és RSS-csatornák között kereshetünk is – ehhez a funkcióhoz azonban szükséges a Windows Desktop Search telepítése.

A fülék (tab) kezelése is javult, például az olyan apróságoknak köszönhetően is, hogy az összetartozó tabokat a szoftver azonos színekkel jelzi. Az IE8-ban könnyen megnyithatjuk a már bezárt fület, de akár egész böngészési folyamatokat vehetünk újra elő. Az Internet Explorer eltávolítja a fülék történetét és hierarchiáját, így aztán nem okoz gondot a számára akár több fül ismételt megnyitása sem, hiszen a szoftver mindegyiknek a „születésére” emlékszik. További hasznos újdonság a Web Slices, amely az Apple Safari Web Cliphez hasonlóan képes a weboldalak egyes részeitől widgeteket létrehozni, amelyeket a felhasználó úgy is megnézhet, hogy közben magát az oldalt nem látogatja meg.

A Mozilla Labs tegnap adta ki Ubiquity névre hallgató kiegészítését a Firefoxhoz, amely szöveges utasítások segítségével képes mashupokat létrehozni. Ehhez némileg hasonló képességgel az Internet Explorer 8-at is felruházták. Az Accelerator szolgáltatással a weboldalon kijelölt szöveget tudjuk egyetlen kattintással blogunkba másolni, e-mailben elküldeni, az eBayen vagy az Encarta enciklopédiában megkeresni, esetleg a térképen megmutatni, amennyiben címről van szó. Az Acceleratorok száma folyamatosan bővül, de akár a felhasználók is létrehozhatnak sajátokat.

A weboldalakon történő könnyebb eligazodást segíti a Visual Search, amely nemcsak különféle motorok segítségével képes a weben keresni,

hanem a találatok mellett akár releváns képeket vagy más információkat is meg tud jeleníteni. Ha például egy termékre keresünk az Internet Explorerből például az eBayen, akkor nemcsak az oda vezető linket mutatja meg a Visual Search, hanem a termék fotóját és árát is. Ennek a funkciónak a teljes kihasználásához a weboldalak támogatása is szükséges, az IE8 az OpenSearch szabvánnyal kompatibilis, vagyis a fejlesztőknek szerencsére nem kell új trükköket megtanulniuk.

Biztonságos, robusztus és gyors

Korábban már esett szó az IE8 biztonsági funkcióiról. A Microsoft ígérete szerint a szoftver hatékonyan képes kiszűrni az adathalászt (phishing), illetve egyéb módon veszélyes, például kártékony kódot tartalmazó oldalakat, elhárítani a cross-site scripting támadásokat. A böngésző a felhasználót nemcsak a támadásoktól védi, hanem a magánszféráját is meg tudja védeni, ha kell, például az InPrivate Browsing vagy az InPrivate Blocking segítségével. Az előbbivel kikapcsolható, hogy a böngészésünknek bármilyen nyoma is maradjon a gépen, utóbbival pedig a neten tehetjük „nyomtalanná” magunkat.

A biztonságos internetezés nemcsak ebből áll, hanem abból is, hogy a szoftver az eddigieknél robusztusabb, a Microsoft szerint kevesebbszer fagy le. További fontos újdonság, hogy a weboldalak aktivitása nem érinti egymást, vagyis például az egyik fülben megjelenített oldal futó szkript hibája nem érinti sem magát a böngészőt, sem a többi fület – biztos mindenki találkozott már azzal a jelenséggel, amikor egy hibásan megírt szkript az egész böngészőt megakasztja. Az IE8 esetében a lefagyott fület be lehet zárni, az nem rántja magával a többi fület vagy ablakot.

Sebesség terén is továbblépést ígér a Microsoft. A Mozillához és az Apple-hez hasonlóan a redmondi fejlesztők is sokat gyorsítottak a JavaScriptek végrehajtásán, egyes esetekben akár négyeszeres gyorsulást elérve. Azt azonban a Microsoft is elismeri, hogy ez önmagában még nem nagy áttörés: a cég elemezte, hogy a böngésző miként viselkedik a világ száz legnépszerűbb weboldalán, és arra jutott, hogy a JavaScriptek végrehajtásával idejének mindössze 3 százalékát tölti. Még a Gmail vagy sok más AJAX-ra épülő szolgáltatás esetén sem érte el a 15 százalékot a JavaScript-futtatással töltött idő, ezzel együtt a Microsoft azt ígéri, sok oldalon érezhetően gyorsabb az IE8 az IE7-nél. A MIX08 konferencián az IE8 sebességét még a rivális Google is méltatta.

Már elérhető

A Microsoft január 26-án elérhetővé tette az Internet Explorer webböngésző új generációs változatának kiadásra jelölt változatát. A gyakorlatilag véglegesnek tekinthető szoftver Windows XP, Server 2003 és 2008, valamint Vista operációs rendszerekhez érhető el – a két hete megjelent Windows 7 bétával egyelőre nem működik együtt. Egyes spekulációk szerint nem kizárt, hogy az RC1 változatot egy második, utolsó kiadásra jelölt kód is követi majd, a végleges verzió megjelenési időpontjáról pedig továbbra sem közöl konkrétumokat Redmond.

Tavaly augusztus óta először adott ki nyilvános próbaverziót az Internet Explorer 8 webböngészőből a Microsoft. A most megjelent kódban várhatóan már csak az apróbb, a felhasználói visszajelzések alapján lelt hibákat javítják ki, a végleges változatban újabb funkciók nem jelennek meg a szoftvercég illetékeseinek korábbi nyilatkozatai alapján. A végleges változat érkezéséről egyelőre továbbra is csak annyit tudni, hogy a szoftver valamikor 2009-ben várható. Az Internet Explorer 7 esetében az RC és a végleges verzió megjelenése között kevesebb mint két hónap telt csak el.

Az IE8-ban a beépülő modulok viselkedését is lehet majd csoportházirendből irányítani. A felhasználók adminisztrátori jogosultság nélkül is telepíthetnek ActiveX-vezérlőket (amennyiben csoportházirendből ezt engedélyezzük), de lehetőség van a vezérlők települését csak bizonyos oldalakra korlátozni. Az IE8 lehetőséget nyújt majd arra, hogy az ActiveX-vezérlők egy teljesen elszigetelt környezetben fussanak, így ha még kártékonyak is, akkor sem tudnak valódi kárt okozni.

Az IE8 főleg a használhatóság és a biztonság terén hoz újdonságokat, de a webes szabványok támogatása is sokat fejlődött, aminek eredményeképp a böngésző lényegében az összes standarddal kompatibilis. Emellett a fejlesztők nagy hangsúlyt fektettek a sebességre is, amely miatt az Internet Explorer 7-et sok kritika érte: Az Internet Explorer 8 webböngésző kiadásra jelölt változata Pratt szerint gyorsabban is jeleníti meg a weboldalakat, mint a tavaly nyáron napvilágot látott második béta-változat.

Az Internet Explorer 8 kiadásra jelölt változatát a korábbi béták felhasználói a Windows Update szolgáltatáson keresztül érhetik el hamarosan. Akik még nem próbálták ki az új böngészőt, azok a Microsoft weboldaláról letölthetik a szoftvert, a cég ugyanakkor felhívja a figyelmet, hogy ha valaki a harmadik szervizcsomaggal frissített Windows XP-re telepíti a böngészőt, utána nem fogja tudni eltávolítani azt.

HOROSZKÓP

KOS

A suliban szerencsés periódus köszönthet rád. Más téren is sikerre számíthatsz. A szerelmi életedből azonban mostanában mintha hiányozna az a bizonyos tűz. A romantikus, lázongó alkatod kissé unalmasnak érzi ezt a csandes időszakot. Nem szabad semmit sem elkapkodnod, a türelem ugyanis meglehetősen jót hozhat.

BIKA

Nem igazán szokásod, most mégis lépten-nyomon beleütöd valamibe az orrod. Kötveleskedésednek meglesz az eredménye, ugyanis alaposan összekuszálódnak a dolgok. Azonban felesleges azon tanakodnod, hogy mindent újból rendbe tégy, mert csak idő- és energiapazarlást eredményezne. Jó lenne, ha csakis a saját ügyeiddel foglalkoznál, de alapsabban.

IKREK

Teszél-veszél, meg sem állsz. Szinte magadról is megfedkezél a szó szoros értelmében. Hiszen a külsőd az utóbbi időben kissé elhanyagolt. Azt, hogy miért nem jó ez így, egy váratlan pillanatban úgyis megtudod. Nemcsak érzelmi téren számíthatsz sikerekre, hanem a suliban is jól alakulnak a dolgaid.

RÁK

Az ember ésszel él, bár az érzelmek sem elhanyagolhatóak. Most azonban nem bánod meg, ha az eszedre és nem a szívedre hallgatsz. Pillanatnyilag nem szerencsés, ha nyüzsgő társasági életet élsz. Könnyen megteheted, hogy az érzelmeket félretéve csak logikus irányba haladsz. Az a legfontosabb, hogy jól használj ki a kínáló lehetőségeket.

OROSZLÁN

Mostanában rengeteg remek ötleted támad, de rá kell döbbenned, hogy valakik szívesen ellopják azokat. Ha szükséges, olyan ravasz is tudsz lenni, mint a róka, és mindenki eszén könnyedén túljársz. Most igazán jól jön ez a szerencsés tulajdonságod. Az életben igen jól haladsz, csak a szükséges óvatosságról nem szabad megfedkezned.

SZŰZ

Minden a lehető legnagyobb rendben megy. Elismernek, a barátaid irigyelnek, de azért nem akarnak és nem is tudnak ártani. Feltűnően jól áll a szénád a társaságban, a manővereid sikerrel járnak. Most már csak a magánélet problémáit kell megoldanod ahhoz, hogy teljes legyen az összhang. Igaz, ebben nem vagy olyan profi, most mégis siker koronázza a próbálkozásaidat.

MÉRLEG

A szerencsecsillagod a lehető legváratlanabb pillanatokban ragyog fel, vagy éppen huny ki. Jelen esetben a ragyogás idejét élheted át, ha alkalmazkodni tudsz a kialakult körülményekhez. Tudvalevőleg nemcsak mással történhetnek kivételes dolgok, szükséged lesz hozzá önbizalomra és a jövődbe vetett hitedre is.

SKORPIÓ

Csábítanak a lehetőségek, hogy próbára tedd a képességeidet. Úgy érzed, hogy erőd teljében vagy, meg kell hát mutatnod magadnak és másoknak is, hogy mire vagy képes. Igazad van. Azonban, ha sokat vacakolsz, elhalasztod a kínáló lehetőségeket, utána pedig már késő a bánat. Érzelmi téren kellemes meglepetések várnak. Ha magányosnak érzed magad, most rátalálhatsz az igazira!

NYILAS

Élvezed az életet és fütyülsz rá, hogy körülötted az emberek milyen kicsinyesek és kötekedők. Távol tartod magad az ilyen személyektől, és élvezed egy izgalmas személy jelenlétét. Biztos lehetsz benne, hogy a sors rendezte úgy, hogy egymás karjába fussatok. Szükséged lesz arra a lelki és fizikai többletre, amit most gyűjtesz.

BAK

Leginkább az zavar, hogy minden szinte dőcögve történik. Semmit nem tudsz igazán megszervezni. Egyre többször előfordul, hogy elkézel, vagy más ér oda későn. Mindezen túlhetnéd magad, ha másképp szemlélnéd a világot. Egyelőre aligha engedhetsz meg magadnak pihenést. Az eredmények bőven kárpótolnak, biztosra veheted, hogy semmiről sem maradsz le, hamarosan bepótolhatod a lemaradásokat is. Az egészségedre fordíts nagyobb figyelmet!

VÍZÖNTŐ

Sohasem szeretted a magányt, mindig élvezted, ha emberek vettek körül. Társaságban pedig különösen jól érzed magad. Előfordulhat, hogy most néha úgy érzed majd, hogy a jóból is megárt a sok. Belevetted magad az élet sűrűjébe, de ha ehhez nincs kedved, hát majd mások belekényszerítenek.

HALAK

A pihenéssel és szórakozással várhatsz egy kicsit. Most a suliban kell helytállnod. Barátaidban és rokonaidban szinte vakon megbízhat, az idegenekre pedig egyáltalán nem tartozik az, hogy most hogy boldogulsz. A félreértések azonban könnyen megzavarhatják ezt az idillt. Arról ne feledkezz meg, hogy igazságot osztani nem könnyű feladat. Már csak azért sem, mert a bírások együtt jár az elosztással és a megosztással. Ne légy fogadatlan prókátor!

Ne szívd mellre!

Csak annak a személynek lehet megingatni az önbizalmát, aki hagyja. Igyekezz mindig megőrizni a hidegvéred, ne vedd el azonnal mindent a lelkedre.

A bosszantó önmagát minősíti – Ha egy megjegyzésből süt a rosszindulat, a gonoszság, neved a sértő szemébe. Erre találták ki a népi mondást: Bolond libból bolond szél fúj.

Állítsd le a családi kritikásokat – Legjobb, ha a családon belül tapintatosan megmondod: az örökös kritika zavaró, nehéz elviselni a folytonos becsmérlést.

Nálad is lehet a hiba – Nem biztos, hogy a hallott megjegyzés sértés. Lehet, hogy csak jóindulatú figyelmeztetés.

Kérdezz vissza! – Ha valaki folyton bosszantó megjegyzéseket tesz rád, nyugodtan kérdezz vissza. A „Nem értem, mit is mondtál” fordulat a legdurvább sértés fullánkját is kitépi. Görömböbb változata: „Szóltál, vagy csak a légy zümmögött?”

Ezeregy

Miért épp ez a szám kívánczított az Ezeregyéjszaka mese címébe? Eredetileg a forrásul szolgáló perzsa mesegyűjtemény útján. Ezer mese volt a cím a török bin bir kifejezés nyomán. Ennek a jelentése 1001, de általánosságban azt is jelenti, hogy „hatalmas szám”. A kerek számokat nemigen kedvelő arabok mégis az ezeregy mellett döntöttek. Egyrészt azért, mert ez a szám ösödök óta babonás szám Keleten, másrészt viszont az 1001 matematikai szempontból egyenesen csodálatos.

Az első csoda, hogy bármilyen háromjegyű számot 1001-gyel megszorozva, a szorzandót kétszer leírva kapjuk eredményül:

$$207\text{-szer } 1001 = 207\ 207$$

873-szor $1001 = 873\ 873$ és így tovább.

A második csoda, hogy az 1001 három egymás után következő törzsszám: a 7, 11 és 13 szorzata, így e három számmal természetesen maradék nélkül osztható. E tényen alapul egy matematikai trükk. Felszólítjuk a partnert, hogy gondoljon egy háromjegyű számot, és írja le kétszer egymás után. Ezután az így kapott hatjegyű számot elosztjuk vele 7-tel, majd az eredményt 11-gyel, s az újabb eredményt 13-mal, előre megjövendölve, hogy a harmadik osztás eredménye az a szám lesz, amit eredetileg gondolt. És ha a partner jól számolt, jóslatunk maradéktalanul be is teljesül.

Honnan származnak a kerti törpék?

Ugye láttatok már amúgy izléseken kialakított, gyönyörű virágoztól tarkálló vagy éppen csupa zöldből álló kertben tökéletes izlésficamról árulkodó fürmedvényt: kerti törpét? Mit ad az ég? Egy német szociológus azt is kiderítette, honnan származnak. Szerinte valószínűleg a 13–14. században Törökországban születtek. A szociológus azt állítja, hogy az akkoriban Afrikából arab rabszolga-kereskedők által Törökország bányáiba került pigmeusok nehéz munkát végeztek. Munkabírásuk annyira lenyűgözte a törököket, hogy alakjukat kőből faragott szobrok formájában is megörökítették.

Velencei kereskedők útján a szobrok eljutottak Olaszországba, és ott a gazdag polgárok és kereskedők kertjeiket díszítették velük, majd egész Európa területén „meghonosodtak”. A 17. és a 18. században megváltozott a kis köemberkék külseje. Kisebbre készítették a szobrokat, aranyból és porcelánból, fehér arccal, és

így európaiakká váltak. A következő században pedig már tömegével árulták őket gipszből, agyagból és fából.

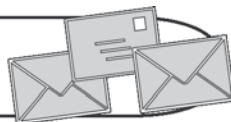
A színes törpék, sajnos, ma is a kertek „díszei”. A német úriember azt is kiderítette, hogy az egész világ kertjeiben körülbelül 35 millió törpefigura áll! Egyet még Madagaszkáron is felfedezett...

Szörnyű! Nem?

Hogyan „tudja” a gyógyszer, hogy a fejünk fáj?

Egészen egyszerű a válasz erre a kérdésre. Csak azon a helyen jelentkezik egy bizonyos fajta enzim, ahol a fájdalom fészkel. A fájdalomcsillapító feladata, hogy ennek az enzimnek a hatását meghatározott vegyi folyamatok által meggátolja. Ezáltal a fájdalomérzés csökken, illetve megszűnik.

Ha megfájdul a fejünk, a fájdalom központja vagy a szürkeállományt védő kéregben van, vagy pedig a koponyában levő izmok váltak túl feszültté fáradtság, különleges erőfeszítés vagy idegeskedés miatt. Az enzim itt jelenik meg, s a gyógyszer itt hat.

Álhírek

Rendőrségi krónika

Meghökkenítő hírek szerint egy repülő kerékpáros fölakadt egy fában, mert túl gyorsan repült. Később a rendőrség letartóztatta gyorshajtásért. A közlekedők rémülten figyelték az eseményeket.

***

Szörnyű tragédia történt az erdőben. Újra lecsapott a szabadkai láncfűrészes. Letaposott három fűszálat, és kivágott egy fát. Meg nem erősített hírek szerint ez már a harmadik eset. A rendőrség még mindig nagy erővel nyomoz utána.

A síró zebra

Egyre furcsább dolgok történnek Szabadkán. Tegnap délelőtt egy asszony a városban vásárolt. Épp egy kínai üzletbe tartott, amikor kiabálást hallott a régi szökőkút felől. Azonnal odasietett. Nem akart hinni a szemének. Egy zebra ült a szökőkútnál, és kiabált az anyukája után. Mindenki rémülten nézte a kis zebra nyöszörgését. Nagyon meghatotta a járókelőket a zebra, ennek ellenére nem találták meg az anyukáját. Talán még most is keresik. Azt sem sikerült megtudnunk, hogy egyáltalán honnan került a városba egy zebra. A zebra azt állítja: már nagyon megunta, hogy mindenki áttapos rajta.

**KIS Henrietta, Szabadka,
Majsai Úti Általános Iskola, 8. d osztály**

A repülő busz

A minap arról értesülhettünk, hogy a nagy dugó miatt egy hatvan utast szállító autóbusz bennrekedt a forgalomban. Ez már több órája tartott, mire végre a járművezetőnek eszébe jutott, hogy megnyomja a busz beépített szárnyait működtető gombot. Ezt a gombot pont az ilyen esetek miatt szerelték be több utasszállító buszba is. Kis idő múlva mindenki megnyugodhatott, mert minden utas szerencsésen földet ért.

A mindentudó ital

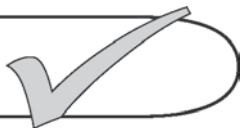

A sok kísérlet, melyet tudósaink már évek óta végeznek, végre meghozta gyümölcsét. Egy olyan italt fejlesztettek ki, melyben az általános iskolák összes tantárgya megtalálható, s egy hörpintésre a tanuló fejébe száll. Ezzel pofonegyszerű lesz a tanulás, sőt már olyan eredmények is születtek, hogy az egész szer hatására nem is kell tanulni.

A legfrissebb hírek szerint tudósaink a továbbfejlesztésen agyálnak, így a középiskolai és egyetemi anyag is elérhetővé válik.

A szer városunk minden gyógyszertárában kapható!

**SALLING Melitta, Szabadka,
Majsai Úti Általános Iskola, 8. d osztály**

Rajzolj képet – megtudod, milyen vagy

Mi kell hozzá?

Először is tedd magad elé az A4-es papírt és a ceruzát. A papírt vízszintesen helyezd magad elé. Annyi idő van, amennyit csak szeretnél. Vonulj el egy olyan szobába, ahol a következő tíz-húsz percben biztosan nem fognak megzavarni.

Feladat

A papír bal szélére írd fel egymás alá a következő szavakat: nap, kerítés, fa, ház, út. És most kezdj hozzá a rajzoláshoz. Olyan rajtot kell készítened, amelyen mind a hat felsorolt motívum szerepel.

Elemzés

(Figyelem! Csak akkor szabad elolvasni, ha már elkészült a rajz!)

1. Hol helyezkednek el a motívumok a papíron?

Ha szépen odarajzoltad a motívumokat a szavak mellé, ahová felírtad őket, végrehajtó típusú vagy, és precíz. Igazán nem mondhatja rád senki, hogy önállószkodsz és kilógsz a csapatból. A kreatív munka nem neked való!

Ha nem is közvetlenül a felsorolás mellé, de annak sorrendjében, függőlegesen rajzoltad le az elemeket a papírra, akkor racionális gondolkodású, logikus ember vagy. Például remek mérnök lehetnél.

Ha a felsorolás sorrendjéhez ragaszkodva, az elemeket vízszintesen egymás mellé rajzoltad, szintén racionálisan gondolkodsz, a tudósok általában így rajzolják.

Ha úgy rajzoltad a motívumokat, hogy azok egységet alkossanak, vagyis kép lett belőlük, akkor képes vagy dön-

téseket hozni, és alternatívákat felállítani. Jó vezető, kreatív gondolkodású vagy.

2. Milyen napot rajzoltál?

A nap az optimizmus szimbóluma. Ha szép nagy, és központi helyen van a képen, azt jelenti, hogy tele vagy energiával, hiszen a nap a legfőbb energiaforrásunk. Ha a napod elbújik a lap sarkában vagy a ház mögé, jelentheti, hogy nincs benned elég lendület. De azt is sugallhatja, hogy mostanában kevésbé látod derűsen a világot. Találj magadnak egy kis örömforrást, amiből feltöltődhatsz!

Ha a napnak szeme, szája van, barátságos, mosolygós, sugarai lágyak, hullámzóak, nem pedig szúrósak, akkor optimista ember vagy. Ha a napnak nincs arca, akkor racionális, az érzelmektől kevésbé vezérelt személyiség vagy.

3. Milyen kerítést rajzoltál?

A kerítés a mozgásteredet jelöli. Ha túlságosan körbefogja a házat, ami viszont az énedet jelképezi, azt jelenti, hogy úgy érzed, nincs elég mozgástered, lehetőséged. Ha magas a kerítés, zárkózottságra utal. Ha alig van, vagy jól át lehet látni rajta, nyitott, közösségbeli ember vagy. Ha egyáltalán nincs is kerítésed, vagy csak éppen hogy, ha nem keríti körbe a házat, ha van kapuja, akkor nyitott ember vagy.

Ha a rajzodon túl nagy a kerítés, és teljesen körbeéri a házat, zárkózott vagy. Ha még kaput is elfelejtettél rajzolni, gondolkodj el, mi lehet az oka, hogy ennyire távol tartod magadtól az embereket.

Megint rajzolnod kell, készítsd hát elő egy A4-es papírt, és egy ceruzát. Ebből a tesztből nemcsak személyiségedre, de testi állapotodra is következtethetsz.

4. Milyen fát rajzoltál?

A fa az érzelmi életedet jelképezi. Ha a fa hangsúlyos a többi elemhez képest, például nagyobb, mint a ház, akkor alapvetően emocionális beállítottságú vagy, döntéseidet inkább érzelmi alapon hozod meg.

Ha két fát rajzolsz, arra utalhat, hogy érzelmileg két ember fontos a számodra az életedben. A csalfaságról árulkodik, ha az egyik fa a kerítésen belül, közvetlenül a ház mellett áll, a másik pedig a kerítésen kívül.

5. Milyen házat rajzoltál?

A ház az ént, a tudatot jelképezi. A ház nagysága, formája, az ajtók, ablakok mérete, a többi elemhez mért helyzete az egyén külvilághoz való viszonyára utal, vagyis arra, miként látod magad a többiekhez képest.

Ha a házad csak síkbeli, és nem a térben helyezkedik el, jobbnak szeretnél látszani, mint amilyen valójában vagy. Elégedetlen vagy a valósággal.

Ha a házad óriási, az éned is olyan, kicsit sokat képzelsz magadról.

Ha a házad aránytalanul kicsi, súlyos önbizalomhiánnyal küzdesz.

Ha a házadon kémény van, és füstölög, akkor a te otthonodban szeretet van.

Ha a házadon nincsenek ablakok, nem akarsz tudomást venni a külvilágról.

Ha a házadon nincsen ajtó, senkit nem engedsz közel magadhoz.

6. Milyen utat rajzoltál?

Az út az életutadat szimbolizálja. Ha határozott és egyenes utat rajzoltál, kialakult elképzelésed van jövőbeni céljaidról, feladataidról, szerepedről. Ha az út elkerüli a házat, nem látsz a magad számára utat.

„Kedves Bizalmas sorok!

Nagyon szeretem a Jó Pajtást, az osztálytársaimmal már harmadikos korunk óta vesszük. Mindig találok benne valami érdekeset. Volt, hogy történelemből szorgalmi ötöst is kaptam, mert olyan dolgot tudtam, amit nem tanított a tanárnő, de én, hála a JP-nek, tudtam. Eddig nem is gondoltam, hogy én is a Bizalmashoz fordulok, de most nagy dilemmában vagyok, hogy hogyan segítek a barátnőmn. Félek, ha megmondom neki az igazat, meg fog rám haragudni. Arról van szó, hogy a barátnőm szerelmes egy fiúba, mondhatom hatodikos korunk óta. Nem olyan nagyon régen a fiú nagyon durva módon adta tudtára, hogy nála nem rúg labdába. A barátnőm sokat sírt, és amikor találkoztak, úgy tett, mintha nem ismerné. De ez nem segített, ő továbbra is szerelmes abba a fiúba, és nem tudja, mit tegyen. Az egészet még megkeverte az is, hogy észrevettük, a fiú jelzéseket küld a barátnőm felé: sokat nézi, figyel a szünetekben, és mindig ott van, ahol ő. Ennek nagyon örültünk a barátnőmmel, mert ez azt jelenti, hogy van remény. De! A múlt héten a Facebookon voltam, és ráfutottam egy lány fotóalbumára. Néhány képen ez a fiú is ott volt nagyon boldogan azzal a csajjal, aki mellesleg az iskola legmenőbb csaja. A kép többet beszélt mindennél. Most nem tudom, mondjam-e el ezt a barátnőmnek, romboljam-e le azt a kis reményt is. Félttem azért is, mert a fiúk nem egyszer nagyon megbántották, de az is nyomaszt, hogy elveszíthetem őt. Kérlek, adj tanácsot, mikor cselekednék a legjobban!?

Ariel”

Válasz:

Kedves Ariel!

Azt hiszem, itt is, mint olyan sokszor az életben, kiderül, hogy minden rosszban van valami jó. Az a jó, és haláli biztos az egészben, hogy a barátnődnek egy nagyon jó barátnője van. De! A barátnődnek a saját tapasztalatán, a saját bőrén kell megélnie helyzeteket, hogy a nagybetűs ÉLETBEN felismerhesse az ÉRTÉKET. Ez persze rád is vonatkozik. Úgy gondolom, vállalnod kell az illúzióromboló szerepét, hogy a barátnőd szeméről végre lekerüljön a rózsaszín szemüveg, amelyen keresztül ezt a fiút hosszú időn át nézte. Szembesülnie kell a tényekkel, és azután maga kell, hogy eldöntse, hogy a fiú őszinte érzésekkel és szándékkal közeledik-e feléje. Jobb, ha minél előbb szembesül a dologgal. Ajánljad föl neki, hogy az interneten ellenőrizték ezt a fiút, hogy róla milyen adatokat közöl a gép. Ezt lányok és fiúk is gyakran megteszik. Kezdjétek a Google-oldallal, és utána menjetek föl a Facebookra. A többit meg már te is tudod.

„Kérlek, segíts! Tizenhárom éves vagyok, és nemrégiben elkezdtem járni egy fiúval, aki nagyon, de nagyon tetszik! Azóta rengeteg a gondom a legjobb barátnőmmel. Elválaszthatatlanok voltunk kicsi korunk óta. Oviba is együtt jártunk. Amikor a fiúval találkozok, napokig duzzog, nem beszél velem. Már azt is mondta, hogy ez a fiú fontosabb a számomra, mint ő, a legjobb barátnő. Ő is tudja, meg én is tudom, hogy amit velem művel, az féltékenység. Javítani akartam a dolgon, és ajánlottam, hogy menjünk valahova hármasban, hogy jobban megismerje a fiút, de rosszul sült el, mert a fiúmat állandóan sértegette. Nem tudom, mit tegyek, mert mind a kettőjük fontos nekem, a barátnőm is, és a fiúm is.

Lara C.”

Válasz:

Kedves Lara!

Igazán nem irigylésre méltó a helyzeted. Van, aki könnyebben elfogadja és alkalmazkodik az Élet hozta változásokhoz, de vannak, akiknek ez nehezebben megy. A barátnőd ezek közé tartozik. Javítani csak úgy tudsz a helyzeten, ha minél előbb leülsz beszélgetni a barátnőddel. Őszintén mond el neki, hogy mit érzel iránta és milyen nagyon fontos számodra a barátságotok. Mondd neki, hogy továbbra is ő a legjobb barátnőd, és nem kell, hogy elhanyagolva érezze magát. Ma veled történik ez, holnap pedig ő lesz az, aki hanyagol téged a nagy ő miatt, akivel majd, úgy ahogyan most te, szeretne kettesben lenni. De akkor is marad majd elegendő idő és szeretet a barátnő számára is.

„Kedves Bori Mária!

Én egy boldogtalan 14 éves lány vagyok, akinek eddig még nem volt fiúja, és még senkivel sem csókolóztam. Úgy látom, hogy nem vagyok ronda csaj, de nem tudom, miért nem találok magamnak fiút. Minden barátnőmnek már van fiúja, és másról sem beszélnek csak róluk, meg arról, hogy mit csinálnak együtt. Én meg nem nagyon tudok hozzászólni a témához, ezért csak hallgatok ilyenkor. Ha valakinek tetszem, az a fiú általában nem nagyon szimpatikus a számomra. Gyorsan elálllok attól, hogy ezekkel járjak. Ha meg nekem tetszik valaki, nem teszek semmit sem. Így van ez most is. Van egy fiú, aki nagyon tetszik. Állandóan rá gondolok, róla álmodom. Nincs nagyon alkalmam, hogy találkozunk, mert nem egy iskolába járunk. Népi táncra szoktunk együtt menni, hetente kétszer. Egy évvel idősebb nálam és a környékemen lakik. Ez mind jó dolog, de az nem, hogy ő engem észre sem vesz. Nem tudom, hogyan viselkedjek, hogy felhívjam rám. Nem nagyvárosban élek, és nem nagy a választék a fiúkat illetően, persze a táncra járó fiúk kivételével. Kérem adjon tanácsot, mit tegyek!

J. J.”

Válasz:

Kedves J. J.!

Nem tudom, hogy megvizsgálat-e az a tény, hogy nagyon sokan vannak, voltak és lesznek is hozzád hasonló helyzetben. A tanácsom az, hogy lazíts! Ne izgasson az, hogy a többiek mit csinálnak, és ne akard őket minden áron követni. Ne ugorj a kútba, mert a másik ezt tette! Tanuld meg azt, hogy meghallgatód önmagadat, az érzéseidet, figyelsz a szükségleteidre, és ezzel összhangban állj hozzá a dolgokhoz. Eddig ezt titted, hisz nem kezdted el járni fiúval, anélkül hogy tetszene neked. Hidd el, nem maradsz le semmiről sem. Mindennek eljön a maga ideje, annak is, hogy igazából szerelmes legyél, hogy megtörténjen az első csók is. Amit megtehetsz az az, hogy terepszemlélet tartasz, megfigyeled, hogy a fiú kivel barátkozik legtöbbit, és azokhoz közelítes te is. Ki tudja, lehet, hogy rögtön észre fog venni, és benne is felébred a vágy, hogy jobban megismerjen téged. Mindenesetre, ha nagyon tetszik valaki, győzd le a féltelmeidet, lépj a tettek mezejére, mert utána egész életedben benned motoszkál majd, hogy, mi lett volna, ha...?! Ha lépsz, nyersz. Vagy szerelmet, vagy élettapasztalatot.

Balogh István

Amikor Mátyás király megharagudott Zentára

– Ki a másik kettő?
– A testvérei.
Fábri plébános úr, aki mellettem ült a Ferenc-templom padjában, meghökkent.
– Jézus testvérei?
– Mindenkinnek vannak testvérei – magyarázta. – A kis Jézusnak is voltak biztosan. Hárman lehetnek ők is, mint mi otthon, így mondta öreganyánk.
Jenő atya nyelt egyet, aztán megsimogatta arcom.
– Talán igaz is – mondta. – Folytasd a történetet!
Mátyás király tovább érdeklődött.
– A két asszony kicsoda?
– Jézus anyja, Szűz Mária és az öreganyja, Szent Anna.
– Miért nincs dicsfény a szentek feje körül?
– akadékoskodott a király.
– Itt még csak emberek.
Nagyot kacagott erre Mátyás, magához ölelte a bojtárgyereket.
Aztán a templomhajó déli fala felé fordultak a nagyurak.
– Egy öreg ember ült a folyóparton – hallom most is jó öt évtized távlatából öreganyánk hangját, ahogy a padkán ülve mesél énnékem. A földes szoba közepén öregapánk ül a Lucán (egy kisszékét neveztünk így, mert Luca-napra közösen készítettük), előtte egy lavórban meleg víz, áztatja a lábát, nemsokára jön Píszár néni, hogy rendbe szedje öregapánk bütykeit.
– Vízbe ér a lába? – kérdezem öreganyánktól.
– Áztatja a Tiszában.
– Fölgúrte a gatyáját?
– Föl bizony, éppen úgy, mint öregapád!
Öregapánk hangosan föl kacag.
– Bajsza van? – kérdezem öreganyánktól a képet, pedig már öregapánkat látom, mintha templomfalra festették volna.
– Van ám! Meg hosszú szakála is van!
Fábri páter is mosolygóra fogta.
– Ki volt a képen?
Ezt kérdezte Miklóskától a király is.
– Szent Miklós, aki azért ül a parton, mert megvigyázza az embereket a vízbefulladásról.
Fejet hajtott Mátyás ekkora bölcsességre.
– Honnan szerezted be a festékeket, a százmokát? – érdeklődött a király.
– Alapozáshoz homokot a Tisza hozott, meszet a tutajosok adtak. Festéket meg a Jóisten, hiszen megtermi a világ a festékeket, csak próbálgatni kell a bogycák levét. Ecsetet a hajamból, Bodri kutya szőréből meg a birkák gypjából készítettem. Bodri szőre volt a legjobb.
A zentai főispán prépost úr, aki előljárója volt a bátkai papnak, a király elé lépett.

– Szentségtelenek ezek a képek, fölséges uram!
Mátyás elképedt.
– Ezen a falon – mutatott a méltóságos úr az északi freskóra – Miklóská saját családját festette meg. Az ő anyja képében Szűz Máriát látjuk, öreganyja Szent Anna, testvérbátyja a Kisjézus.
Nézte a király a képet, egyik gyerek tényleg Miklóskára hasonlított. A kisbojtárhoz fordult.
– Szent József miért nincs itt?
Miklóská szeméből kigördült egy könnycsepp.
– Ott van ő is. Csak már messze jár – csuklott el a hangja a bátkai papnak és a kép háttérében elmosódó férfi alakjára mutatott.
Megértette a király, hogy merre vette útját az öregbojtár, s újra átölelte a kisbojtárt.
A zentai főispán prépost úr folytatta az ármánykodást.
– A másik képen meg...
– Elég! – kiáltott mérgesen a király. – Szent Miklós képében biztosan Miklóská öregapját tisztelhetjük.
– Éppen ez az – folytatta a budai káptalan helynöke. – Ez istenkáromlás.
– Ez az igaz művészet – jelentette ki ellenérett nem tűrő hangon a király.
Az urak útra készen álltak. Mielőtt elindultak volna, Mátyás döngő hangon parancsot adott.
– A templomképek e perctől fogva én oltalmam alatt állnak. Ne merje senki kézzel vagy bármilyen eszközzel illetni őket! A legszentebb alkotások ezek.
Kiléptek a nagyurak a bátkai templomcskából, s ekkor képedt el igazán a király! A freskó háttérét látta maga előtt, a Tisza tortontáli partját, éppen átellenben. Az uralkodó csizmája elé öten térdeltek remegve, két asszony, két gyerek, meg egy öregember. Ahogy meglátta őket, Miklóská is melléjük rogyott.
– Kelljetez fel, jóemberek! – szólt az igazságos király.
A térdelők lassan fölegyenesedtek, elmúlt remegésük az emberséges szóra, fölemelték fejüket, s akkor bekövetkezett a csoda! Mátyással szemben ott állt Szűz Mária, Szent Anna, a Kisjézus és testvérei, és a gyerekeket reszkető kezekkel átölelve tartotta a fehér szakállú Szent Miklós.
– Ne ti térdeljetez előttem a porban, inkább én hajtok fejet Miklóská őszinte művészeté előtt! Magával vitte a király Miklóskát Budára, mert ilyen nagy festőkre szüksége van egy királyi udvarnak.
– Igen szép történetet regélt nektek öreganyátok! – köszönte volna meg elbeszélésemet Jenő atya, de én közbevágtam:

– Tovább is van! Egyszer Zenta nagy veszedelembé került, és Miklóská bátyját küldték föl Budára Mátyás király udvarába, hogy Miklóská révén megkérjék az uralkodót, üzze el fejük fölül a vést. Miklóská nem felejtette el a derék zentaiakat, hiszen atyai rokonsága a városban élt, és térden állva kérte Mátyás király segítségét és gráciáját, akinek a híres udvari festő, az egykori bátkai kisbojtár közbenjárására megesett a szíve a Tisza jobb partján települt város lakóin, és elmúlt a Zenta iránt táplált hatalmas haragja.

– No, ez már lehetséges! – bólogatott a tisztelendő bácsi. – Mert mit mond a történelem? A szegediek, miután fegyverrel elfoglalták Zentát, hónapokon át megszállva tartották városunkat. Nem a káptalan papjai, hanem a zentaiak szenvedtek e különös rabság idején. Ám egy napon, 1475 nyarán, Báthory István országbíró magához rendelte a budai káptalan képviselőit és Szeged szabad királyi város esküdt polgárait. Ismertette előttük a király szigorú parancsát, hogy ezután pedig béke legyen a két Tisza-parti város között!

Jenő atya fölállt mellőlem, sétálni kezdett a padok között.

– Miből is gondolhatok én arra, hogy a király megbocsátott Zentának? – vakargatta állát a papunk. – Miből is észlelhetjük, hogy visszafogadott bennünket a szívébe? Nem törölt el minden vámot, a szegedieknek továbbra is részelnük kellett Zenta javára! Mert a főnmaradt okiratban az áll, hogy Szeged város polgárai és lakói az említett vám fejében minden 20 hordó bortól 1 forintot tartoznak fizetni, továbbá azt is a szerződésbe foglalták, hogy szünet idején a szegedi polgárok személyenként 10 dénár, egész évben a ladikok egy dénár, bárkák 12 dénár áthaladási díjat fizessenek a zentai vámon.

Verőfény fogadott bennünket Szent Ferenc-templomunk előtt, ahogy kitódultunk a hittanról. Éppen deket kondítottak a toronyban. Nyúlcipőben tettem meg utam hazáig.

– Elcsavarogtál, kisfiam? – kérdezett szigorú szemmel anyákn.

– Kicsit tovább tartott ma a hittan – válaszoltam.

– Új imádságot tanultatok?

– Dehogynis! Elmeséltem a tisztelendő bácsinak, miért haragudott meg Mátyás király Zentára.

Ki adta, és ki kapta az első injekciót?

Betegségmegelőző védőoltásokat, illetve gyógyító orvosságot tartalmazó injekciós tűket szoktak belénk szurkálni. Visítunk vagy megadóan eltűrjük, alkat kérdése. A címben feltett kérdésre pedig íme a válasz:

Arról nem szól a krónika, hogy ki kapta az első injekciót, de arról igen, hogy az injekciós technikát, tehát a bőr alá fecskendezés gyakorlatát egy Wood nevű angol orvos találta fel 1853-ban. Alkalmazta is

már az 1860-as évek elején. Viszonylag egyszerű és a későbbiekben hihetetlenül fontosá és hasznossá váló szerszámmal ajándékozta meg az orvoslást. A bőr alá vagy az erekbe fecskendezett gyógyszerek sokkal biztosabban és gyorsabban hatnak, mint a szájon át szedettek. A lenyelt oldódó orvosságok feldolgozhatósága sokban függ a gyomor telítettségétől, hámszövetének és idegvezetékeinek akadályozó vagy segítő szerepétől, illetve a májnak a szer erejére gyakorolt hatásától.

Az injekciót a későbbiekben sokáig egy francia sebész, Pravaz által kidolgozott

fecskendővel adták be. Ez egy üveghengerből és egy lándzsaszerűen kihegyezett, végig üreges, rozsdamentes tűből állt. Az üveghengerből egy ujjal mozgatható dugattyú nyomta a folyadékot a tűn keresztül a bőr alá. Ezt követően világszerte elterjedtek a már jól fertőtleníthető üveg-, illetve fémdugattyús fecskendők. A hozzájuk való tűk platina-irídium ötvözetből készültek, hogy hővel tökéletesen csírátlaníthatók legyenek.

Napjainkban már szinte kizárólag egyszer használatos műanyag fecskendőköt és tűket alkalmaznak.

Igaz-e, hogy a banánt mindig zölden szüretelik?

Igaz. Ennek a magyarázata meglehetősen kézenfekvő. Ha megvárnák, amíg megérik, már szedés előtt tönkremenne. A banánról egyébként kevesen tudják, hogy tulajdonképpen lágy szárú növény, amely a 4–10 méteres magasságot is eléri, és ezért fára emlékeztet. A növény csúcsán fejlődik ki a bimbó, ebből lesz a virág, majd később maga a termés. A banán fürtökben terem – minden növényen egy fürt van –, amelyek egyre súlyosabbá válnak. Gyakran meghaladják az 50 kilogrammot is. A súly miatt a növény meghajlik.

Igaz? Nem igaz?

Igaz-e, hogy a kapucsinó egy ruhadarabról kapta a nevét?

Igaz. Maga a szó olasz, ide pedig a latin caputinum (ejtsd: kapucinum) szóból került, ami csuklyát, azaz kapucnit jelent. Innen ered a Ferencesek-rendjébe tartozó szerzetesek elnevezése: kapucinus. S hogy miképp lett a tejjel hígított fekete-kávé neve kapucsinó? Úgy, hogy éppen olyan színe van, mint az említett szerzetesek csuklyás csuhájának a színe.

Igaz-e, hogy az esernyőt előbb találták fel, mint a napernyőt?

Nem igaz. Nem lehet ugyan név szerint tudni, ki védekezett a napsugáraktól először ernyővel, de annyi bizonyos, hogy Kínában a Krisztus előtti 11. században már használtak napernyőt. Európában a görögök honosították meg,

majd legvalószínűbb, hogy a régi rómaiaknak támadt az az ötletük, hogy az ernyő nemcsak a tűző naptól, hanem az esőtől is megvéd. Az évszázadok folyamán aztán hol kedveltebb, hol pedig kevésbé népszerű használati tárgy volt. A 18. század óta azonban mindenütt elterjedt. Az alakja azóta úgyszólván semmit sem változott, ellenben a tarka mintás és színes esernyőket csak a 20. században kezdték gyártani.

Igaz-e, hogy mindig 24 órából állt egy nap?

Nem igaz. A Föld forgása több száz millió év múlásával lassul, ezáltal a napok hosszabbodnak. 350 millió évvel ezelőtt – a tudósok számították ki, nem pedig egy „ősnaptárból” olvasták ki! – a nap 22 órából állt, az év pedig 410 napból.

Három miért

Miért a fekete macska hoz balszerencsét?

A középkorban úgy tartották, hogy az ördög gyakran állat bőrébe bújva jelenik meg az ember előtt, és erre a célra különösen szívesen választja a macskákat. Mivel pedig a pokol a sötétség birodalma, természetes, hogy a fekete cicák a kedvencei.

Miért tartják szerencsétlen számnak a 13-ast?

A számmisztika hívei úgy gondolták, hogy életünk lényege a számokban van – hiszen mindennek van száma. A keresztény hitűek – mivel Jézus Krisztus utolsó vacsorájánál tizenhárman ültek az asztalnál – a tizenhármast különösen kedvezőtlen tulajdonságokat hordozónak tartották. Ezért évszázadokig elképzelhetetlen volt, hogy társaságban tizenhárman étkezzenek együtt.

Miért kell leülni?

Ha elindulunk valahova, de vissza kell fordulnunk valami miatt, azt rossz előjelnek tartják, hiszen így olyan, mintha az első próbálkozás kudarcot vallott volna. Szerencsére ennek a babonának is megvan a maga ellenbabonája: ha a visszatérő leül egy pillanatra, mielőtt újra útnak indulna, akkor ezzel mintegy tiszta lapot kezd, és az addigi cselekedetei semmisnek számítanak.

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

1	2	3		4	5		6	7	8	
9				10				11		
12			13			14	15			
16		17				18				
19				20	21					
22						23				
			24					25	26	
27	28	29			30		31		32	33
							34			

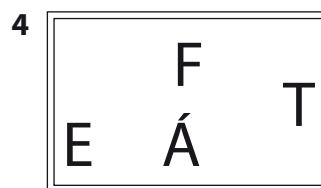
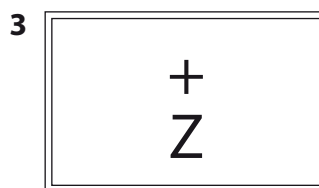
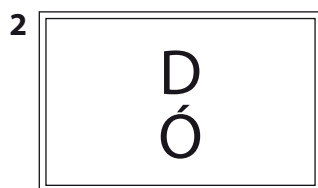
Fiú a lánynak:
– **Mondd, te miért csak napos időben akarsz velem találkozni?**

– ...
A válasz a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 9. Amely tárgy, 10. Sűgni kezd, 11. A végén síkál, 12. Kicsinyítő képző, 13. A felszólításnak eleget tett, 16. Görög betű, 18. Marika, 19. Henrik Ibsen műve, 22. Hangtalan cet, 24. Névelő, 25. Szintén, 27. A messzebb helyre, 30. Sereg, 32. Kiejtett betű, 34. Mond valamint.

Függőleges sorok: 2. Épületszint, 3. Riadó első része, 4. Ecset közepe, 5. Halkan mond, 7. Avatni (é.f.), 8. Akadály, 13. A tehén is ez, 14. Tövis, szerbül, 15. Eti betűi, 20. Vízpára, 21. Y. T., 23. B nélküli liba! 26. Beszédrész, 28. Szerb helyeslés, 29. Asztácium, 30. Hóka egyneműi, 31. Dóró Sándor, 33. Létezik.

Betűrejtvények

Skandináv rejtvény (5.)

Február 14-e Valentin-nap, azaz a szerelmesek napja. Mi is lehetne a beküldendő megfejtés, mint egy általánosan ismert szólás erről az érzésről?

	ALARM	ÁRADAT	LÉTEZŐ	999	NAGYFÜLŰ	FORDÍTVA	
	KÉN	FESTÉSI	MAGYAR	KEFE	PATÁS	TERMÉK	
		KELLÉK	ZENE-	KÖZEPE	CSÓDÍTÓL	ILYEN HAL IS	
			SZERZŐ		MEGMENT	VAN	
	99		RÉGI		MOHÓN		
	EGYHÁZI		HOSSZ-		ESZIK		
	MÉLTÓSÁG		MÉRTÉK		1000		
			EZ	NÉVA	BECÉZETT		EZ
				EGYNEMŰI	SZÜLŐ		NAGY
					EUROPÁI		HELYISÉG
					NEMZET		
DEHOGY!	FORDÍTVA	É.É.	VÉG,		NÁPOLYI	TÚLIUM	
	PÁPAI	FORDÍTVA	ANGOLUL		RÉSZLET	SZÁMNEV	
	KORONA	KENDER-	HAMIS		TELEN		
	DÖNTETLEN	TÖRŐ			SPORTOL		
BÁNÁTI							LY
HELYISÉG							
ERSZÉNYES			50	ILYEN LAP IS	NÍLUS,	ARGON	LUXEMBURG
ÁLLAT			NYUGAT	VAN	SZERBÜL	„M”	
OLASZ					RÁTONYI		
FOLYÓ					RÓBERT		
		KETTŐ	NORD	KIS PATAK		NŐI	
		ZÉRÓ	GRAMM	FÉL ÖT	EME	NÉV	
						EGER	
						ELEJE	
							MEGA

Anagramma

KORFU
ELMÉK
HOMÁR
KÉTES
VÁROS
ÁLLAT
ZENÉL
KENED
BÖGRE
TÜZES
ANDOR

Rendezd át a számk betűit, és írd be őket a megfelelő sorba! Vigyázz, hogy értelmes szavak legyenek! A kiemelt oszlopban egy európai tenger nevét olvashatod.

Lóugrásban

N	S	S	K	D
E	A	N	M	SZ
E	E	É	E	E
T	V	Ú	É	E
S	P	N	D	R

József Attila Mikor az uccán átment a kedves című versének egyik sorát találd meg a lóugrásban fejt meg a rejtvényt.

Ötből hat

ANCSA
KINGA
PÉTER
TAMÁS
TIBOR

Helyezd el a felsorolt öt nevet a hálóban úgy, hogy az átlóban megkapd a hatodikát!

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Kitöltőcske

1				SZ
2	G			
3		N		
4				
5		D		
6				A

Meghatározások

- Bátor
- Állati szemfog
- Skandináv állam
- A múltban
- Ázsiai ország
- Sok pénzbe kerül

A kiemelt oszlopban egy európai főváros nevének kell kialakulnia.

Keresztszavak

		G	C			
		A	S			
K	A			L	A	
I	B			Y	A	
		N	Á			
		A	D			

Pótold a hiányzó betűket függőlegesen és vízszintesen úgy, hogy értelmes szavak alakuljanak ki!

A 4. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Azt én is szívből remélem! – sóhajt a nebuló.

Betűrejtvények

1. emberek, 2. állatok, 3. darazsak, 4. legyek

Anagramma

Korzika

Lóugrásban

– Anyajegy. Anyutól kaptam az előbb.

Tréfás találósdik

1. orchidea, 2. az ősz hajú

Szóláncok

1. virág, 2. háló, 3. világ, 4. víz

Közmondás

Minden ember a saját szerencséjének a kovácsa.

A 3. skandináv rejtvény helyes megfejtése

DAKAR-RALI, PALIK, DARÁZSI, NISSAN.

Könyvjutalmat kap:

Német Beáta Ada

A két Trenck

Rajzolta: Zórád Ernő

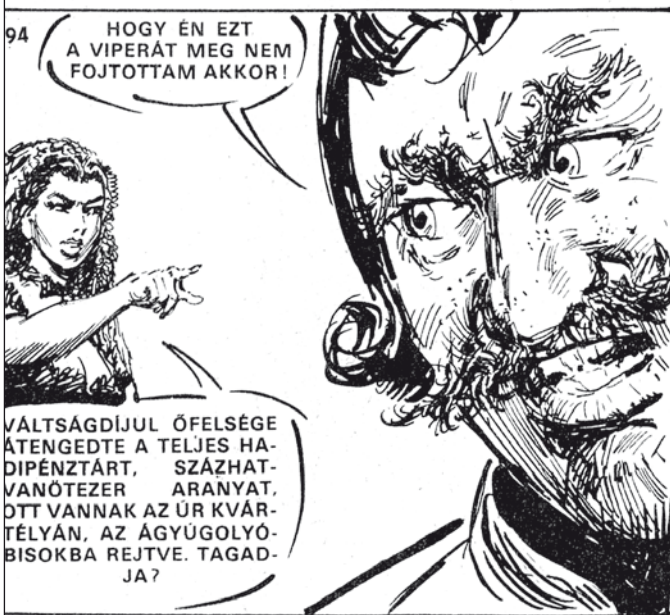
TE?

TRENK FEJÉBŐL LEFUT A VÉR. ÉRZI, HOGY ELVESZETT. HISZ MAGA KÜRTÖLTE VILÁGGA, HOGY SCHWERIN GRÖFNÉT OTT ÉRTE A POROSZ KIRÁLY AGYÁBAN.

92

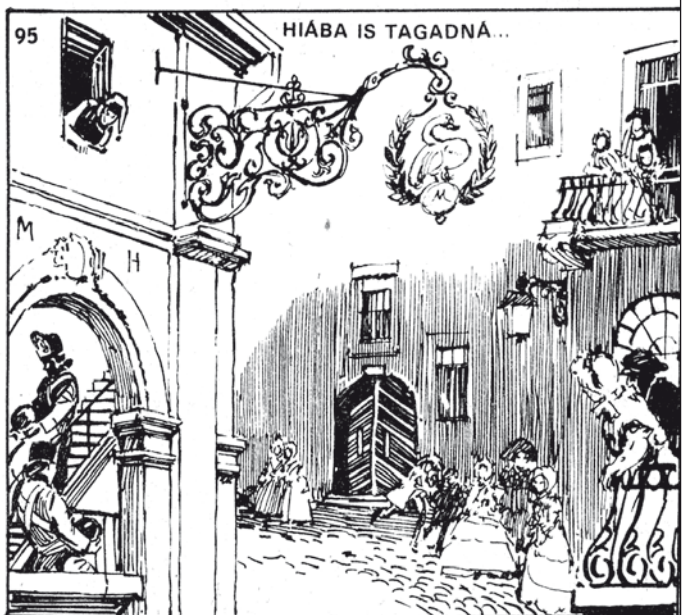
IGEN, OTT LEPETT MEG BENNÜNKET A SÁTORBAN... ÖFELSÉGE BÁMULATOSAN MEGŐRIZTE HIDEGVÉRÉT. ALKUDOZNI KEZDETT EZZEL AZ ÚRRAL SZABADONBOCSÁTÁSÁNAK FELTÉTELEIRŐL. MEG IS ALLAPODTAK VÉGÜL...

93

94 HOGY ÉN EZT A VIPERÁT MEG NEM FOJTOTTAM AKKOR!

VALTSÁGDÍJUL ÖFELSÉGE ÁTENGEDTE A TELJES HADIPÉNZTÁRT, SZÁZHATVANÖTEZER ARANYAT. OTT VANNAK AZ ÚR KVARTÉLYÁN, AZ ÁGYÜGÖLYŐBISOKBA REJTVÉ. TAGADJA?

95

HIÁBA IS TAGADNA...

96

Watsakkerhof

A KÖNNYEN LELKESULÓ BÉCSI PUBLIKUM KÖNNYEN EL IS EJTI KEGYENCEIT.

WEIN BIER

VESSZEN FRANZ TRENK!

HALÁL AZ ÁRULÓRA!

97

ÉS EZT MIND A VIGANÓERT TETTED VELEM?

EZT AZ ÁLTALAD MEGGYILKOLT NŐVÉREMÉRT KAPTAD!

(Folytatjuk)

UTAZZ VELÜNK!

Új-Zéland

őslakókkal, akik időszámításunk előtt 800 körül foglalták el a két – északi és déli – szigetből álló földet, és elnevezték Aotearoának. A hosszú fehér felhő földjének. Nyolcvan évvel később ötvenezer megszelídült maori élt együtt több mint másfélmillió fehér telepessel. Ma a lakosság három és fél millió, ebből mintegy kétszáznyolcvanezer a maori őslakos. A népesség még mindig kevés, ha meggondoljuk, hogy Új-Zéland hetedrésszel nagyobb, mint Anglia és Írország együtt, de kétszer olyan gyorsan szaporodik, mint Ausztrália. Óvatos becslés szerint ennek a helyenként magas hegyvidékkel borított országnak a lapos része elbírna tízmillió embert, ám bár könnyen lehet, hogy akkor elveszítené paradicsomi derűjét, fenséges nyugalalmát.

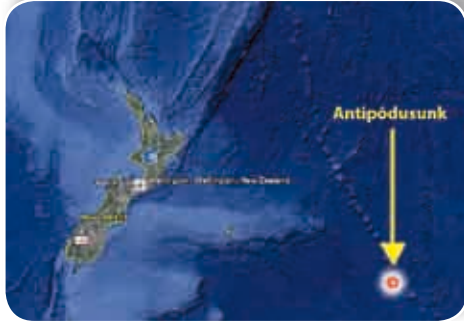
Túlnépesedett, szennyezett, helyenként már elviselhetetlenül civilizált bolygónknak ma ez a legegészségesebb országa: halálozási arányszáma a legalacsonyabb. Ez sokkal inkább a jó életkörülményeknek, az egészséges lakásoknak és táplálkozásnak, valamint a népszerű helyi sportoknak köszönhető, mint a klímának. Mert az éghajlat hasonlít ugyan a kellemes észak-olasz klímára, de sokszor váltakozik benne a szubtrópusi hőség a metsző hideggel. A Déli-sark szelei éppúgy átfújnak rajta, mint az Egyenlítő felől jövők. Az északi szigeten négy évszak váltakozik, míg a délin télen esik a hó, nyáron kellemes a meleg.

Az idegen érthető kíváncsisággal és izgalommal lép a világ legfiatalabb országának távoli földjére, és felkészül arra, hogy a huszadik századból visszapottyán az őskorszakba. Aztán Wellingtonban tátva marad a szája, mert a főváros olyan, mint a német középhegység barátságos városai, mondjuk Weimar, csak nagyvárosiasabb kiadásban. A házak, az utcák, a tágas parkok ragyogóan tiszták, a kulturális élet pezsgő: saját opera- és balett-társulata a világ legjobbjai között is megállná a helyét.

A legnagyobb város azonban Auckland, amely arról nevezetes, hogy itt látható a Sky Tower, a déli félteke legmagasabb épülete és az Antarktisz élővilágát bemutató park, a turisták kedvenc helye. Eredetileg a szigeten nem élt emlősállat – a denevér kivételével –, csak különleges madarak és hüllők, mint például az ősgyík, a tuatara. A telepések behozták magukkal egy csomó európai és ausztráliai állatot, így az őshonosok közül sok kipusztult, és több fajt fenyeget a kihalás veszélye.

Első állomásunk a Rotorua, az északi sziget turistafővárosa, a híres gejzírvidék középpontjában. Félelmetesen gyönyörű a működő gejzírrek látványa. Igazi boszorkánykonyhája ez a természetnek, ahol minden bugyogó fazékban más-más keverék fortyog. Az egyiknek zöld a színe, a másiknak kék, a kénese nyílások mellett meszes lyukak fehérlenek.

Az ember itt pisztrángot foghat egy hús vízű patakban és egy másikkban megfőzheti. Forró iszaptó, és megmártózásra alkalmas termálmedencék borzongatnak-csalogatnak és közeli ismeretséget köthetünk a híres maori kultúrával is. A vacsora felejthetetlen: eredeti forró lávakövön sütik az ételt, és miközben jóízűen falatozunk, tetőtől talpig tetovált bennszülöttek adják elő ősi dalaikat és táncaikat...

Elgondolkoztál-e valaha azon, hova jutnál, ha az udvarodban egy nagyon mély lyukat ásnál, olyan mélyet, hogy a Föld középpontján át a földgolyó túloldalán kijutnál a felszínre? Ez persze egy teljességében megvalósíthatatlan dolog, a valódi kérdés pedig az: hol is van az a pont, amelyik a Földnek pont az ellenkező oldalán van (antipodus)? Nos, valahol Új-Zéland közelében, pontosabban attól valamicskével keletre: a repülők ugyan lerövidítik és megkönnyítik az odautat, számunkra mégis elképzelhetetlen, hogy ezen a messzi tájon nemcsak a pingvinek és jéghegyek találhatóak, hanem nagyvárosok, elegáns szállodák, színházak, szórakozóhelyek, ragyogó üzletek.

„God's own” – a Jóisten szíve csücske – így nevezik a helybeliek. A legenda szerint egy halász fogta ki hálójával a két szigetet, ezért olyan csapadékos az időjárása. Ettől csodálatos. Trópusi álmvilág a tetovált fekete maorik hazája. Fjordok, gleccserek, gejzírek a Déli-tenger és a Déli-sark között. Nincs a világon még egy hely, amely versenyezhetne páratlan természeti szépségeivel.

Új-Zéland nem egyszerűen távol van Európától, hanem a legtávolabb. A világnak azon a végén, ahol sok madár jár, de magyar turista csak mostanában. Aki eljutott, vagy ezután jut el oda, egy szempillantás alatt megérti, hogy miért tartják ezt a vulkanikus helyek alkotta tájat a Jóisten szíve csücskének. Kék tenger, fehér homokos partok, érintetlen vidékek csodálatos kontrasztokkal. A világ egyetlen helye, ahol működő vulkánon sétálhatunk, a gleccserek jégbarlangjaiban bolyonghatunk és vadvízi evezésnek hódolhatunk a föld alatti termálbarlangokban.

A holland Tasman 1642-ben fedezte fel Új-Zélandot, ám ő déli-sarki területnek vélte, és nem volt ideje meggyőződni az ellenkezőjéről, mert a bennszülött maorik négy matrózát felkoncolták, így hajójával menekülésre kényszerült. A következő kutató, Cook kapitány, csak 1770-ben merészkedett a veszedelmes vidékre a Déli-sark irányából. Az ezt követő hetven évben csak misszionáriusok és cápahalászok vetődtek az országba. A gyarmatosítók első csapata 1840-ben érkezett, Hobson kapitány vezetésével, és ők nyilvánították angol koronagyarmatnak a szigeteket. Százhatvan éve még maroknyi fehér hódító háborúzott az

Jövőkép

Az iskola előtt keservesen bög egy kis srác. Arra megy egy jószívű néni, és sajnálkozva szólítja meg:

- Miért sírsz, kisfiam?
- Mert mindjárt kijönnek a gyerekek az iskolából és nagyon meg fognak verni engem.
- Miért vernének meg?
- Mert én csúfolni fogom őket!

Melyiket?

A tanító néni bejelenti:
- Gyerekek, holnap mindenki védőoltást kap. Reggel tehát mossátok meg szép tisztára a karotokat!

- Az egyik fiú jelentkezik:
- Melyiket, tanító néni, a jobbat vagy a balt?

Szokásos szöveg

- A bizonyítványod meglehetősen gyenge, kisfiam. Mit mondjak?
- Azt, amit szoktál mondani anyukám.
- És mit mondok mindig?
- Az a fő, hogy egészséges vagy, kisfiam.

Ébresztő

- Annyit kínlódom a fiammal reggelként - panaszkodik az egyik anyuka a másíknak. - Az istennek sem akar felkelni.
- Az én Jancsimmal is ez volt a helyzet, de most már nincs gond. Kutyaeledelt teszek a párnája alá - mondja a másik anyuka.
- És akkor gyorsabban felkel?
- Persze, mert beengedem hozzá a kutyát...

- Ha nem hiszed el, hogy horkolsz, hallgasd meg a visszhangot!

Ügyes borbély

Vendég a borbélyhoz:
- Jobboldalt nyírja fel a hajamat a fülem fölé. Baloldalt a hajam takarja el a fületem. A fejem tetején nyírjon egy másfél centi átmérőjű kopasz foltot, de mellette hagyjon egy tincset, amit ha előresímitok, az orromig ér, és mindig az arcomba hull.

Borbély:
- De uram, ilyen frizurát nem tudok csinálni.

Vendég dühösen:
- Pedig a múltkor sikerült!

Biztató

Egy idős hölgy nagyon izgul első repülőútja miatt. Felszállás előtt bemegy a pilótához:
- Ugye biztonságban leérünk? - kérdi aggodalmasan.

- Legyen nyugodt, hölgyem - feleli a pilóta. - Még senkit sem hagytam odafent...

Bizonyíték

- Tudja bizonyítani azt az állítását, miszerint a vádlott beszámíthatatlan állapotban volt aznap este? - kérdezi a bíró.

Mire a tanú:
- Igenis, bíró úr. A vádlott bement a telefonfülkébe, és félóra múlva, mikor kijött, dühöngött, hogy nem működik a lift.

Légiposta

- Mire jók ezek a postagalambok?
- Ha elmegyek hazulról, magammal viszek néhányat, és levelet küldök velük haza.
- Értem.... És milyen értékű bélyeget ragaszt rájuk?

Késik az ebéd

Az étteremben a vendég nagyon sokáig vár az ebédre. Végül odainti a pincért, aki mentegetőzve mondja:

- Uram, a sült hal, amit rendelt, rögtön kész lesz.

A vendég érdeklődve néz rá:
- Ha szabad kérdeznem, milyen csalit használnak?

Vadászat

Két ápolat vadászik az elmeógyógyintézet udvarán. Az egyik megkérdezi:

- Miért nem ejtettünk el egyetlen vadkacsát sem?

- Nem tudom - válaszol a másik. - Lehet, hogy magasabbra kellene dobnunk a kutyát...

Biztosan így van

- Bármit is mondanak az úrhajósok, Jean, én biztos vagyok benne, hogy élnek emberek a Holdon.

- Valóban, uram?
- Hát persze, Jean. Ha lakatlan volna, nem lenne minden este kivilágítva...

A jó tanuló

Az apa észreveszi, hogy Tibi történelemkönyvében jó néhány oldal át van húzva vastag kék filctollal.

- Mondd, fiam, mit jelentenek ezek az áthúzások?

- Hogy azt a részt már megtanultam - mondja Tibi.

- De miért kellett ilyen vastagon áthúzni?

Béla, úgy látom, végeztél az autószereléssel...

Jé!

Pistike talál egy szappant és hazaviszi. Az anyja azt mondja neki, hogy mosakodjon meg vele. Kis idő múlva így szól Pistike:

- Anyu, lejött a tavalyi kosz!
- Mosakodj még! – mondja az anyja.
- Anyu, lejött a tavalyelőtti kosz is!
- Na látod, mosakodj még!

Elmúlik tíz perc, s akkor így szól a gyerek:
- Anyu, megvan a piros tréningruhámm!

Boncolás

- Na, gyerekek – mondja a szórakozott biológiatestőr –, ma felboncolunk egy békát. Hoztam is magammal egyet.

Benyúl a zsebébe, előhúzza egy gyűrött zacskót, abból pedig egy hervadt sonkás szendvicset.

- Nem értem – szól egy kicsit tétován.
- Én határozottan emlékszem, hogy megetttem a tízóraitam.

Csak ne legyen baj!

- Kisasszony, megengedi, hogy felsegítek önre ezt a kabátot? – kérdezi az étteremből szintén távozni készülő úr.

- Igen, csak nehogy baj legyen belőle...
- Miért lenne baj?
- Mert ez nem az én kabátom.

Szerelem második látásra

A fiatal skót bejelentést tesz a szüleinek:
- Megnősülök, elveszem a szomszédunk lányát.

- Ilyen hirtelen? De hát miért?
- Mert szeretem.
- Mióta?

- A második randevúnk óta. Tudjátok, moziba hívtam, és ő kikötötte, hogy a saját jegyét maga fizeti.

Minek?

A benzinkutas, miközben tölti az autót tartályát, megjegyzi:

- Elnézést, Kovács úr, nem kellene meg-tisztítani a szélvédőket?
- Semmi értelme – legyint Kovács. – Úgy-is otthon felejtettem a szemüvegemet.

Panoráma

Amerikai vendég látogatja meg a Bern közelében élő svájci családot. A családfő büszkén vezeti végig a vendéget a csodálatos villán. Az egyik szobában odalép az óriási ablakhoz, amelyen át a környék csodaszép hegyeire lehet látni.

- Nahát! – kiált fel a vendég. – Milyen pompás kilátásuk lenne, ha ez a sok hatalmas hegy nem állna itt útban!

Az árulkodó papagáj

- Miért vagy ilyen dühös? – kérdezi Pista a barátjától.

- Tegnap Borinál voltam, és a papagája végig azt rikácsolta: „Szeretlek, Gyuri!”

- Na és mi van abban?
- De barátom! Elfelejtettem, hogy engem Robinak hívnak?
- Nehogy véletlenül még egyszer megtanuljam.

A kis kételkedő

Egy liba a fazékban ül fenn a tűzhelyen, és onnan köszön a konyhába betepező társának.

- Helló! Látod, milyen jó itt nekem?
- A másik liba így szól:
- Mondd csak, biztos vagy te abban, hogy téged csak fűrosztenek?

Tojástörő

Felkeresi az idegyógyászt a naposcsibe.
- Tessék nekem valami csillapítót felírni, doktor bácsi – csipogja –, mert olyan ideges vagyok, hogy török-zúrok magam körül.

- Ugyan, pipikém – nevet a doktor. – Egy ilyen pici, puha, pelyhes kis jószág, mint te, akkor sem tud törni-zúzni, ha akar.

- Hogy én nem tudok törni? – dülleszt ki pihés mellkasát a kiscsibe. – Hisz amint megszülettem, összetörtem egy tojást!

Hegymászók

Két hegymászó mászik a Himaláján. Az egyik megcsúszik és elkezd zuhanni. A másik kis idő múlva utánakiabál:

- Élsz még?
- Igen – hangzik a válasz.
- Megvan a kezed?
- Igen.
- Hát a lábad?
- Az is.
- Akkor miért nem mászol vissza?
- Mert még nem értem le – mondja a zuhanó.

Szívésség

Kovács megkérdezi Szabót:
- Megtennéd azt a szívességet, hogy ezt az ezrest felváltod tizenegy százásra?
- Úgy értem, hogy tíz százásra?
- Dehogya! Akkor nem lenne szívesség...

Lefekvés előtt

- Az nem lehet, Pistike, hogy alvás helyett egész este a televízió előtt ülj! Ma csak a mérkőzés egyik félidejét nézheted meg!
- Rendben van, anyu. Akkor a második félidőt választom...

- Ha már kifizettük a belépődíjat, csinálj úgy, mintha értenél a művészethez!

- Tedd el azt a serpenyőt, elriasztod vele a halakat!

Laptop az iskolásoknak!

Ne örüljetez meg túl korán: nem nálunk :-)
A horvátországi Új Magyar Képes Újságból (ÚMKÚ) ollóztuk az alábbi információt:

A héten minden ötödik osztályos eszéki diák, összesen 1220-an, laptopot kap. A projektbe, aminek az a célja, hogy az általános iskolások informatikai képzését megkönnyítsék, Eszék vezetése összesen 3,6 millió kúnát fektetett be (mintegy 485 000 eurót).

– Minden ötödik osztályos diák a tanév második felére egy Lenovo N 500-as laptopot kap használatra a várostól, 2 GB memóriával, Windows Vista Home operációs rendszerrel, s minden géphez egér és táskai is jár, valamint ajándékként egy-egy 1GB-os pendrive is – jelentette be Biljana Borzan, Eszék polgármester-helyettese, hozzátéve, hogy a kibővített projektnek köszönhetően az idén a diákokon kívül 700 általános iskolai tanár is kap laptopot.

Le a kalappal az eszékiek előtt! Reméljük, hamarosan Szabadka, Temerin, Zenta, Nagybecskerek, Zombor, Újvidék stb. önkormányzata is követi az eszékiek példáját. Jó lenne, ha az iskolák javasolnák nekik!

ÚMKÚ-JP

Katonai adatok egy mp3-lejátszón

Egy új-zélandi férfi azt állítja, hogy az amerikai hadsereggel kapcsolatos bizalmas adatokat talált egy mp3-lejátszón, amelyet egy használt cikket árusító oklahomai boltban vásárolt.

„Minél többször nézem meg, annál többet látok, és annál kevésbé gondolom, hogy nekem ezt látnom kéne” – mondta a 29 éves Chris Ogle.

A fájlok az új-zélandi televízió tudósítása szerint többek között amerikai katonák nevét és telefonszámát tartalmazták. Egy

szakértő úgy vélekedett, hogy a kérdéses adatok többsége még 2005-ből származik, így az eset nem jelent biztonsági kockázatot.

Egyes fájlok még egy figyelmeztetést is tartalmaztak, mely szerint tartalmuknak nyilvánosságra hozatalát „a szövetségi törvény tiltja”.

Amerikai katonák személyes adatain – például társadalombiztosítási számán – kívül a fájlok között megtalálható volt a terhes katonanők listája is, illetve az afganisztáni akciók terve.

Peter Cozens, az új-zélandi Stratégiai Tanulmányok Központjának igazgatója szerint, az információknak nem szabadna a nagyközönség elé kerülniük, az USA nemzetbiztonságára azonban minden bizonnyal nem jelentenek veszélyt. „Csak hanyag adminisztrációról van szó, ami valóban ok a szegényre” – mondta.

A Whangarei városában élő Ogle kijelentette, ha megkérik rá, átadja a fájlokat az amerikai hatóságoknak. Az új-zélandi amerikai követség nem kommentálta a hírt.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar SZÓ Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■